

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки та психології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
МУЗИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У
ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

МАРТО ВІКТОРІЯ КАРЛІВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 012 Дошкільна освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

Біда Олена Анатоліївна
доктор пед. наук, професор

Консультант:

Кіш Юліанна Іванівна
викладач

Завідувач кафедрою:

Біда Олена Анатоліївна,
доктор пед. наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 2021

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки та психології

Кваліфікаційна робота
МУЗИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИХОВАТЕЛЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У
ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконала: студентка IV-го курсу

Марто Вікторія Карлівна

Освітня програма: 012 Дошкільна освіта

Науковий керівник: **Біда Олена Анатоліївна**

доктор пед. наук, професор

Консультант: **Кіш Юліанна Іванівна**

викладач

Рецензент: **Гаврилюк Ілона Юліївна**

ст. викладач

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

**AZ ÓVODAPEDAGÓGUS ZENEI KOMPETENCIÁI ÉS AZOK
SZEREPE AZ ÓVODA TEVÉKENYSÉGÉBEN**

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Márta Viktória

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 012 Óvodapedagógia

Témavezető: Bida Olena

a pedagógia tudományok doktora, professzor

Szaktanácsadó: Kiss Julianna

oktató

Recenzens: Gávriljuk Ilona

adjunktus

ЗМІСТ

Вступ	6
I. Розділ. Музична компетентність у підготовці вихователя ЗДО.....	7
1.1 Загальні аспекти музичної компетентності майбутнього вихователя в ЗДО ...	8
1.2 Професійна підготовка майбутніх вихователів ЗДО на Закарпатті.....	12
II. Розділ. Роль музичної компетентності вихователя у діяльності ЗДО	17
2.1 Функції майстерності вихователя та музичного керівника у проведенні музично-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі	17
2.2 Роль музичних занять у вихованні дітей дошкільного віку	22
III. Розділ. Формування музичної компетентністю вихователя під час навчання у ВНЗ	30
3.1 Аналіз результатів дослідження.....	31
3.2 Висновки та результати досліджень	44
Висновки.....	45
Резюме (угорською мовою)	46
Список використаних джерел	47
Список зображень	50
Список діаграм	51
Список таблиць	52
Додатки.....	53

TARTALOM

Bevezetés	6
I. Fejezet. Zenei kompetencia az óvodai nevelő felkészítésében	7
1.1 A leendő óvónő zenei kompetenciájának általános szempontjai	8
1.2 A leendő pedagógusok szakmai képzése a Kárpátaljai óvodákban.....	12
II. Fejezet. A pedagógus zenei kompetenciájának szerepe az óvodában	17
2.1 Az oktató és a zenei vezető pedagógiai mesterségének szerepe az óvodai zenei nevelésben.....	17
2.2 A zenei foglalkozások szerepe az óvodáskorú gyermekek nevelésében	22
III. Fejezet. A pedagógus zenei kompetenciájának alakulása a felsőoktatás ideje alatt.....	30
3.1 A kutatási eredmények elemzése.....	31
3.2 A kutatás következtetései és eredményei.....	44
Összefoglalás	45
Rezümé(magyarul)	46
Felhasznált irodalom	47
Képek listája.....	50
Ábrák jegyzéke.....	51
Táblázatok jegyzéke	52
Melléklet	53

ВСТУП

Темою даної роботи є «Музична компетентність вихователя та його роль у педагогічній діяльності». Метою є дізнатися, що повинен знати компетентний вихователь у музичній діяльності та на, які складові поділяються.

Актуальність даної теми полягає в тому, музична компетентність вихователя є важливою складовою діяльністю в ЗДО. Компетентність майбутнього вихователя повинна бути спрямована на розвиток музичних здібностей дітей.

Щоб стати компетентним вихователем в дошкільному навчальному закладі потрібно багато працювати та самоудосконалювати себе та свої знання. Найголовніші фактори компетентності педагога це знання, уміння, навички та практичний досвід. Якщо майбутній вихователь, це все буде мати, він з легкістю зможе провести знаття із дітьми навіть із невеликою допомогою і музичне заняття. Так, як музичні компетентності вихователя забезпечує знання музичного матеріалу та вміле використання його у різні види діяльності.

Музична компетентність вихователя повинна бути більш широкою та розгорнутою у формах, та з більш глибоким теоретичними та практичними знаннями, уміннями та навичками стосовно музичного виховання та розвитку дошкільників.

Для того, щоб побачити наскільки студенти розуміють значення музичної компетентності та, що повинен вміти та знати в дошкільному навчальному закладі під час музичних занять, було проведено аналіз наукової літератури та анкетування з студентами, які навчаються у вищих навчальних закладах дошкільної освіти Закарпаття.

Об'єктом дослідження – музична компетентність.

Предметом дослідження – складові та різні види компетентності майбутнього вихователя.

Мета дослідження – визначення компетентності майбутніх вихователів та реалізації їхніх набутих знань, умінь і навичок у навчальному виховному процесі ЗДО.

Завдання дослідження: ознайомитися з визначенням компетентності та напрямки майбутнього вихователя; головні складові компетентності у музичному вихованні ЗДО; порівняння професійної музичної підготовки студентів на Закарпатті; яка роль музичної компетентності вихователя у діяльності ЗДО; найголовніші функції вихователя та музичного керівника у процесі музичної-виховної роботи в дошкільному закладі; яка роль музичних занять у вихованні дітей дошкільного віку.

Гіпотези дослідження:

1. Припускаємо, що студенти не вважають себе компетентними у музичній діяльності.
2. Припускаємо, що студенти спеціальності дошкільної освіти достатньо ознайомлені з теорією музики.

РОЗДІЛ I. МУЗИЧНА КОМПЕТЕНТНІТЬ У ПІДГОТОВЦІ ВИХОВАТЕЛЯ

ЗДО

Кожен із нас коли вперше прийшов в будь-який навчальний заклад, хоче зустріти там досвідчених, висококваліфікованих фахівців. Або якщо висловлюватись сучасною мовою то, це прозвучить так, компетентний фахівець у галузі освіти. Приходячи поступати майбутні студенти на перший курс педагогічного ВНЗ часто не бачать себе в отриманій професії. Тому що, вони за балами ЗНО не підходять, або за матеріальним статком сім'ї, не змогли вступити в інший навчальний заклад, а тільки сюди (адже на інші факультети вступити важко). На думку деяких студентів дошкільна освіта є досить легкою професією але на справді, це не так, оскільки ця професія потребує від студента, який хоче працювати у цій сфері багато теоретичних та професійних знань. Найголовніший фактор майбутньої професії, який мотивує бажання вчитись і в кінці отримати відповідну освіту, на жаль залишається поза увагою. Тому потрібно добре контактувати між педагогами і студентами так, як без цього ми не зможемо отримати компетентного студента з високими результатами навчання (Желан А.В, 2015).

Напрямок майбутнього педагога дошкільної освіти, є мотивація до професії, яку має головну орієнтацію на розвиток особистості дитини. Але у першу чергу, це прагнення стати висококваліфікованим педагогом, який може подолати труднощі в різних ситуаціях (Кривошея Н., 2019).

Недарма так багато уваги виділяють майбутнім педагогам та вихователям в успішній навчальній діяльності. Фахівцем і професіоналом у освітній галузі стають завдяки отриманим знанням, умінням, навичкам та практичному досвіду. Ці складові характеризують значення праці сучасного педагога та вихователя, який володітиме фаховими компетентностями (Желан А.В, 2015).

Навчання, особистості майбутнього педагога ДНЗ формує і розвиває комплекс якостей, серед яких – відповідальність за прийняття рішення, самостійність; комунікативна, пізнавальна, особистісна, творча активність, яка визначає поведінку компетентного педагога. Стратегічною метою музичної-педагогічної компетентності є утворення і усвідомлення студентів єдиним уявленням про музику, який поглиблює різні види музичні знання і уміння протягом музичної підготовки студентів (Савченко Р. А. 2014).

В словниках компетентність походить від латинського слова "competia", що означає відповідність, узгодженість. Тому, значення слова компетентність - це коло питань, які пов'язані між собою, в якому людина добре обізнана і, яка повинна мати хороше знання та досвід. А в музичній компетентності забезпечує знання вихователям музичного матеріалу та вміле використання його у різні види діяльності (Каспрук І. М., 2015).

Поняття "компетентність", визначали до переліку необхідних для сучасного компетентного педагога і розробки технологій та їх формування, долучилися представники науки і педагогічної практики (В. Кальней, В. Бондар, А. Хуторський, С.Шишков, М. Красовицький, М. Чошанов та ін.). Крім цього інші учені розглядають сучасні підходи до проблеми професійної підготовки системи дошкільної освіти Г. Беленька, Л. Загородня, І. Луценко, Л. Артемова, Т. Поніманська, М. Машовець, С. Попиченко.

На думку автора, основні складові компетентності сучасного педагога - це знання своєї справи, творчий підхід до роботи, здатність до самоосвіти та самокритичності, впевненість та професійна відповідальність (Желан А.В, 2015).

1.1 Загальні аспекти музичної компетентності майбутнього вихователя в ЗДО

Сучасна українська молодь прагне здобути вищу освіту високого рівня, яка б забезпечувала і стимулювала б державу до нових кроків організації вищої освіти. Авжеж, професійна підготовка майбутніх вихователів завжди відбуваються постійні зміни в закладах вищої освіти. Головне завдання підготовки майбутніх фахівців спеціальності дошкільної освіти, яке полягає здобути успішного розвитку в діяльності, створення професійної майстерності, а також постійного зростаючого інтересу до роботи з дітьми та їхніми батьками. До кожного закладу вищої освіти відповідно створюють освітньо-професійну програму для підготовки студентів (Н.В.Ковалевська, А.В.Пасічніченко, 2020).

Найголовніші програми з Базовим компонентом дошкільної освіти під час навчання у ВНЗ є "Я у світі", "Дитина в дошкільні роки", "Дитина", "Впевнений старт", "Українське дошкілля". Майбутній вихователь повинен збагнути, що музичне виховання є важливою складовою всього навчально-виховного процесу в дитячому садку та, є головним елементом гармонійного розвитку дитини. Саме в музичному процесі створюються такі умови для дітей, які збагачують творчі реалізації, формує її життєву компетентність та ціннісного ставлення до навколишнього світу і до самої себе. В цій справі можна досягти високого результату із спільними зусиллями вихователя та музичного керівника (Желан А.В, 2015).

Вимоги до професійної компетентності вихователя передбачають, уміти викликати у дітей інтерес до різних видів музичної діяльності та оволодіти бажанням займатись музичною творчістю, правильним виразним співом пісень, засвоювати різні музичні твори. Це все впливає на якість підготовки майбутніх вихователів (Белікова О. А., 2017).

Компетенція потребує покладання надій на нові цілі освіти не тільки зміни змісту музичних дисциплін, які вивчаються, а й зміни методів та форм організації освітнього процесу. Розвиваючі технології добре впливають на майбутнього педагога ДНЗ (вихователя та музичного керівника) який формує і розвиває комплексні якості особистості, як -

самостійність, відповідальність за прийняття рішення, пізнавальна, творча, комунікативна, особистісна активність (які визначають поведінкові якості компетентного працівника) та сприяють соціалізації особистості (Савченко Р.А., 2014).

Професійна компетентність вихователя ЗДО має цілий комплекс спеціальних знань, умінь та досвіду у музичному вихованні дошкільників, а також готовність та здатність виконувати особистісні якості професійно-педагогічної функції. Підготовка вихователя відбувається таким чином: формування внутрішньої та зовнішньої мотивації педагога до музичного мистецтва, який впливає на його розвиток особистості дошкільника (Белікова О. А., 2017).

Діяльність вихователя вимагає в галузі музичного виховання, що містить у собі ряд професійних компетенцій, а саме:

- Здатність організовувати різні види музичної діяльності в групі, під час відпочинку дітей;
- Процес музики повинен бути забезпечений методичним вихованням;
- Бути готовим здійснювати педагогічний контроль та уміння розвивати музичних здібностей дошкільників;
- Уміння педагога складати навчальні плани, конспекти занять, сценарії, у яких містять різноманітні види музичної діяльності дошкільників (Желан А.В, 2016).

Тому компетентнісний підхід в педагогіці акцентує увагу на те, що при результаті освіти не береться кількість засвоєної інформації, а є здатність особистості діяти в різних проблемних ситуаціях, тобто підсумок освіти є поза її системою (Савченко Р.А., 2014).

Професійна компетентність сучасного вихователя ЗДО поділяється на ключову, базову та спеціальну.

Ключова компетентність пов'язана з будь-якою професійною діяльністю, яка розв'язує професійні завдання із використанням інформації, комунікації та соціальної поведінки педагога.

Базова компетентність відтворена педагогічною специфікою, яка необхідна для побудови професійної діяльності в освітній системі (Желан А.В, 2015).

Спеціальна компетентність показує характеристику педагога, який усвідомлює і знаходить соціальні проблеми у музичній діяльності (Ціпан Т. С., 2016).

Порівнюючи поняття компетентність та компетенції виступає такий вираз, як інтегративне тобто, що характеризує і реалізує особистість як суб'єкта в практичній діяльності. Під цією компетенцією розуміють дійсну категорію, що можливо використовувати у сфері діяльності людини, як зображають її обов'язки, права та повноваження. О. Добрева виділяє такі основні компоненти «компетенції» які належать

початковому досвіду людини, навички, знання, вміння та особистісні цінності (Белікова О. А., 2017).

Студенти, які навчаються на дошкільній спеціальності вважають, що проведення музичної діяльності дітей у ЗДО повинен займатися музичний керівник, яка отримала фахову музичну освіту. Але це не зовсім так, тому що вихователь теж повинен знати багато чого в цій діяльності (Желан А.В, 2015).

А саме компетенції майбутнього вихователя ЗДО у музичному вихованні, має декілька складових:

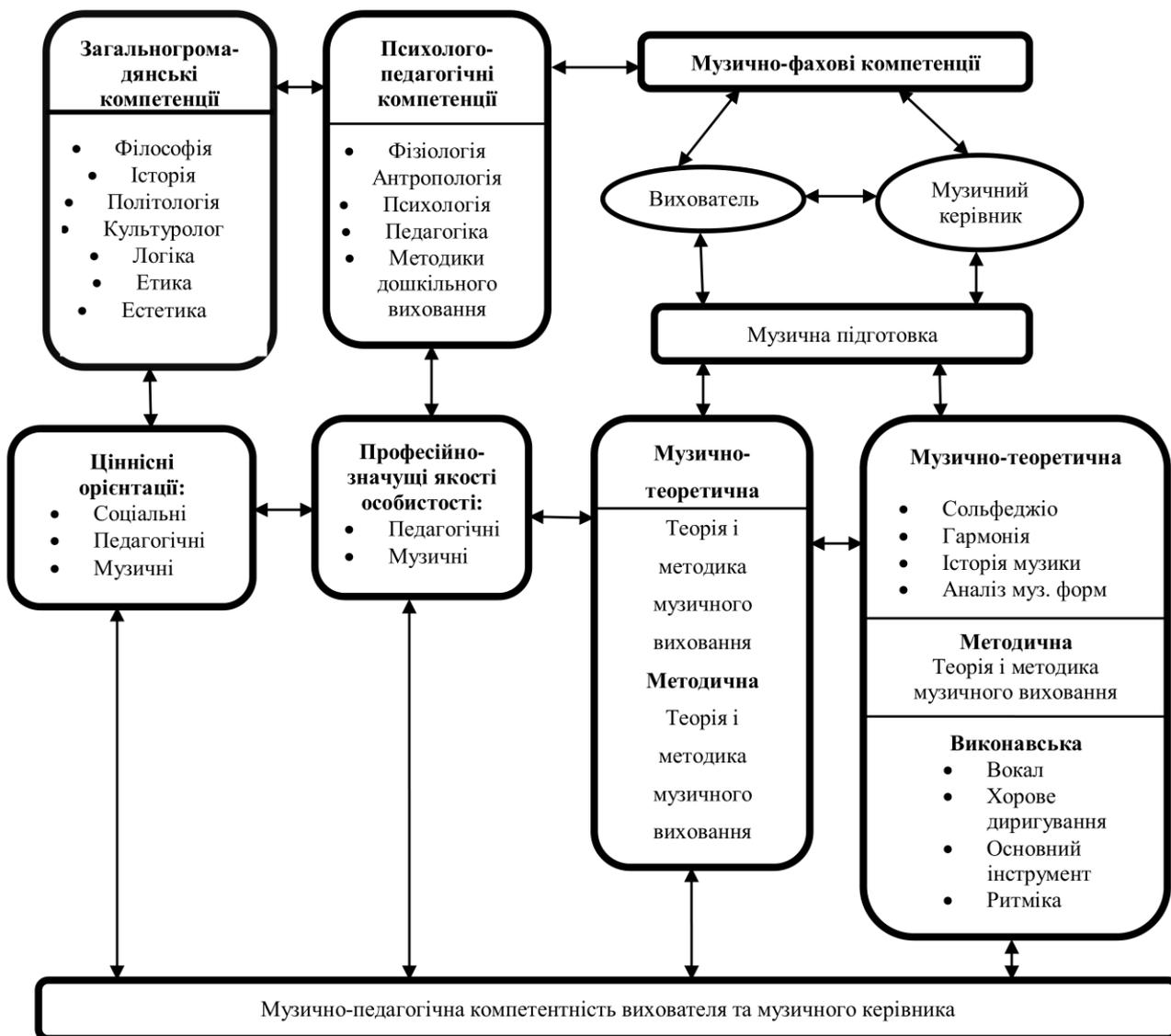
а) музикознавчу (тобто, засвоювати нотний матеріал, вивчати літературу різного напрямку музикознавства, аудіозаписи, уміти аналізувати стильові та жанрові види музичних творів);

б) методичну (вміти аналізувати музично-виховні програми, уміти проводити різні види музичні заняття, з допомогою літератури, голосу, образотворчого та музичного матеріалу, інструменти з урахування вікових можливостей); (Белікова О. А., 2017).

в) музично-виконавська (педагог повинен викликати у дітей інтерес до різних видів музичної діяльності: музично-ритмічні рухи, співи, гра на дитячих музичних інструментах, навчити дітей виразно та щиро передавати настрій музики і своє ставлення до неї); (Матвієнко С. І., 2017).

г) музично-інформаційну (це «знання про музику», засвоєння загальних музично-освітніх творів і засоби їхньої музичної виразності) (Белікова О. А., 2017).

З огляду на те, що компетентність складають із знань, умінь, навичок майбутнього педагога, а також з професійної якості, тому зараз детально розглянемо всі види *структури музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів ЗДО* на зображенні №1.

Зобр. 1. Структура музично-педагогічної компетентності педагогів ДНЗ (Савченко Р.А., 2014)

Компетентності умовно поділена на два рівня: знання, уміння, навички – це перший рівень; якості особистості й здібності – це вже другий рівень. *Перша колонка* називається Загальногромадянська компетенції до неї входить знання, уміння та навички - тут студенти проходять і засвоюють курси філософії, історії, політології, культурології, логіки та етики; *Друга колона* називається психолого-педагогічні компетенції – тут вивчаємо психологію, антропологію, психологію, педагогіку та методика дошкільного виховання. *Третя колонка* називається музично-фахові компетенції, який поділяється на вихователя та музичного керівника, які має різні складові. Музична підготовка вихователя має дві складові – музично-теоретичну та методичну (ці дві складові складаються із теорії і методики музичного виховання); підготовка музичного керівника має три складові – музично-теоретичну (сольфеджіо, гармонія, аналіз музичних форм, історія музики) виконавську(вокал, хорове

диригування, основний інструмент, ритміка), методичну (теорії і методики музичного виховання).

Другий рівень структури музично-педагогічної компетентності представлений вже якостями і здібностями особистості майбутнього педагога. Структура поділяється на ціннісні орієнтації (який складається із соціальної, педагогічної та музичної) та професійно значущі якості особистості (педагогічні та музичні). Ці якості є однаковими, як для вихователя так і, для музичного керівника, оскільки вони належать до однієї професійної групи педагогів. Кінцевим результатом цієї діяльності стає сформована музично-педагогічна компетентність вихователя та музичного керівника (Савченко Р.А., 2014).

1.2 Професійна підготовка майбутніх вихователів ЗДО на Закарпатті

На Закарпатті існує не так і багато університетів де можна навчатися на спеціальності дошкільна освіта. Так, як об'єктом нашого дослідження є студенти, які навчаються на дошкільній освіті, ми вибрали три головні інститути Закарпатської області. Це були в Ужгородському, Мукачівському, Берегівському районі.

Розпочнемо із самого старшого Ужгородського національного університет належить він до класичних університетів України і має найвищий – IV-й рівень акредитації. УжНУ – один з найбільших та кращих університетів Карпатського регіону. Знаходиться він на схилах Карпат, в студентському місті Ужгород, найзахіднішому обласному центрі України. Університет заснований в 1945 році, але за невеликий проміжок часу гідно показав себе в науковому світі, став орієнтиром, альма-матер для багатьох поколінь студентів, які тепер успішно працюють як в Україні, так і в інших країнах світу. В УжНУ сформувалися потужні наукові школи, відомі далеко за межами нашої країни, ведеться наукова співпраця з багатьма провідними університетами світу (офіційний веб-сайт Ужну).

У складі університету функціонують двадцять факультетів та 114 кафедр, денної та заочної форми навчання:

- Біологічний факультет
- Географічний факультет
- Економічний факультет
- Інженерно-технічний факультет
- Медичний факультет
- Медичний факультет №2
- Стоматологічний факультет
- Факультет здоров'я та фізичного виховання
- Факультет іноземної філології

- Факультет інформаційних технологій
- Факультет історії та міжнародних відносин
- Факультет математики та цифрових технологій
- Факультет міжнародних економічних відносин
- Факультет післядипломної освіти та до університетської підготовки
- Факультет суспільних наук
- Факультет туризму та міжнародних комунікацій
- Фізичний факультет
- Філологічний факультет
- Хімічний факультет
- Юридичний факультет (офіційний веб-сайт Ужну).

Як помітно в цьому університеті є багато різних факультетів та спеціальностей, також є і освітня програма дошкільна освіта. Назва *факультету суспільних наук, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи*. Ступінь цієї спеціальності: бакалавр. Обсяг освітньої програми: диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів, термін навчання 3 роки 10 місяців.

Мета освітньої програми: підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних педагогічних працівників до навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах системи освіти, здатних розв'язувати складні педагогічні завдання (Смоланка В.І., 2021).

Класифікатор професій бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади:

2332 – Вихователь дошкільного навчального закладу

2340 – Вихователь-соціальний робітник у роботі з дітьми з особливими потребами

2351.2 – Методист з фізичної культури

2359 – Методист-валеолог

5131 – Гувернер

2351.2 – Вихователь-методист

2445.2 – Практичний психолог

2332 – Методист з дошкільного виховання

3320 – Фахівці з дошкільного виховання

3474 – Організатор культурно-дозвіллевої діяльності (офіційний веб-сайт Ужну).

Подальше навчання: Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти або набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.

Музичні предмети в дошкільній освіті вивчають такі, як:

- Музика, образотворче мистецтво та методика навчання освітньої галузі «Мистецтво» - кредитів 4

- Ритміка / Художня праця та основи дизайну – кредитів 3 (Смоланка В.І., 2021).

Мукачівський державний університет сучасний вищий навчальний заклад III-IV рівня акредитації, один із найбільших науково-методичних і культурних центрів Закарпатської області та регіону.

У складі університету функціонують чотири факультети та шістнадцять кафедр, які забезпечують підготовку фахівців за 22 спеціальністю та 24 освітніми програмами денної та заочної форми навчання:

- *Педагогічний факультет*: Дошкільна освіта; Початкова освіта; Середня освіта (Музичне мистецтво).
- *Гуманітарний факультет*: Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література); Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Психологія; Музичне мистецтво.
- *Факультет туризму та готельно-ресторанного бізнесу*: Географія; Готельно-ресторанна справа; Туризм; Музеєзнавство, пам'яткознавство.
- *Факультет економіки, управління та інженерії*: Професійна освіта (Дизайн); Професійна освіта (Економіка); Професійна освіта (Технології виробів легкої промисловості); Облік і оподаткування; Фінанси, банківська справа та страхування; Менеджмент; Публічне управління та адміністрування; Маркетинг; Галузеве машинобудування; Технології легкої промисловості (Конструювання та технології швейних виробів; Проектування взуття та галантерейних виробів) (офіційний веб-сайт МДУ).

Навчально-виховний процес в Мукачівському державному університеті здійснюється силами 221 викладачів, серед яких 19 докторів наук та професорів, 111 кандидати наук.

Мукачівський державний університет постійно працює над розширенням міжнародної співпраці, як в навчальному, так і в науковому напрямках. На теперішній час університет активно співпрацює з навчальними закладами Польщі, Словаччини, Угорщини та іншими країнами Європи (офіційний веб-сайт МДУ).

Загальна характеристика освітньо-професійної програми дошкільної освіти: назва факультету педагогічний, кафедра теорії та методики дошкільної освіти. Ступінь цієї спеціальності: бакалавр. Обсяг освітньої програми: диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів, термін навчання 3 роки 10 місяців.

Мета освітньої програми: підготовка конкурентоспроможного фахівця дошкільної освіти здатного застосовувати різноманітні знання, уміння та навички набуті при вивченні психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик в організації освітньої діяльності ЗДО.

Придатність до працевлаштування: Вихователь дітей раннього та дошкільного віку.

Музичні предмети в дошкільній освіті вивчають такі, як:

- Музика з ритмікою та хореографією – 3 кредитів
- Методика музичного виховання – 3 кредитів
- Музикотерапія – 3 кредитів (Щербан Т.Д., 2020).

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II – це вищий навчальний заклад України недержавної форми власності, III рівня акредитації, заснований Благодійним фондом Закарпатського угорського педагогічного інституту. Інститут діє з 1996 року згідно ліцензій МОН України. Спочатку мав назву Закарпатський угорський педагогічний інститут, а навчання відбувалося на педагогічних спеціальностях. Із 2003 року після зміни структури та розширення переліку спеціальностей заклад отримав назву Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Наразі підготовка відбувається на денній та заочній формі навчання на рівні «молодшого спеціаліста», «бакалавра», «магістра», та підготовчих і навчальних курсах, проводить згідно Закону України «Про вищу освіту» підготовку по неакредитованим спеціальностям (офіційний веб-сайт ЗУІ).

У складі угорського інституту функціонують сім факультетів та одинадцять кафедр, денної та заочної форми навчання:

- Факультет історії та суспільних дисциплін
- Факультет педагогіки та психології
- Факультет математики та інформатики
- Факультет біології та хімії
- Факультет географії та туризму
- Факультет філології
- Факультет облік і аудит (офіційний веб-сайт ЗУІ).

Загальна характеристика освітньо-професійної програми дошкільної освіти: назва факультету педагогіки та психології. Ступінь цієї спеціальності: бакалавр. Обсяг освітньої програми: диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів, термін навчання 3 роки 10 місяців.

Мета освітньої програми - підготовка здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, здатних компетентно розв'язувати актуальні проблеми дошкільної освіти, ефективно здійснювати розвиток, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах дошкільної освіти на основі тісної співпраці з родиною на засадах сучасних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти (Черничко С.С., 2020).

Придатність до працевлаштування, класифікатор професій бакалавр дошкільної освіти, підготовлений за цією програмою, може обіймати такі посади (за чинною редакцією Національного класифікатора професій):

2332 – Вихователь дошкільного навчального закладу

23476 – Методист з дошкільного виховання

3320 – Фахівець з дошкільного виховання.

3340 – Асистент вихователя дошкільного навчального закладу

5131 – Працівники, що забезпечують піклування та догляд за дітьми

23143– Організатор культурно-дозвілдової діяльності (офіційний веб-сайт ЗУІ).

Подальше навчання: Можливе продовження освіти за ступенем вищої освіти «магістр» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта або за іншими спорідненими спеціальностями. Набуття кваліфікації за іншими предметними спеціалізаціями в системі після дипломної освіти.

Музичні предмети в дошкільній освіті вивчають такі, як:

- Музичне виховання та основи хореографії з методикою викладання – 5 кредитів (Черничко С.С., 2020).

РОЗДІЛ II. РОЛЬ МУЗИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО

Музичне виховання дуже важливе для дітей, воно впливає на почуття та допомагає розпізнати світ, який формує ставлення до навколишнього середовища. Тому дуже важливо приділяти увагу музично-педагогічній підготовці майбутнім вихователям (Газіна І. О., 2011).

У підготовці майбутнього вихователя є головним знання вікових та індивідуальних особливостей розвитку дітей, урахувавши їх, вихователь планує та організовує подальшу роботу. Також майбутній вихователь повинен знати чітко організовувати освітньо-виховний процес та знати основні напрямки дошкільної освіти в цілому. Ці всі знання необхідні для подальшого складання програм, перспективних та календарно-тематичних планів роботи з дітьми дошкільного віку (Швець Т. А., 2011).

Педагогічна майстерність педагога - це сукупність дій особистості, що забезпечує йому високий рівень самоорганізації у професійній діяльності (Романюк І. А., 2007).

Музичне виховання дітей часто належало лише музичному керівнику ЗДО. В більшості саме він виконував усю роботу, яка була пов'язана з музикою. Це могло бути: організація свят (з використанням музики), проведення музичних занять, ранкова гімнастика та фізкультурні заняття (музичний супровід) і тому подібне. В той час вихователі пасивно спостерігали за цим процесом, вони відповідали лише за присутність дітей, дбали про дисципліну та брали участь у святах, як ведучий. Але на сьогоднішній день роль вихователя повинна бути більш активною і ширшою у музичному вихованні. Адже музика повинна входити в усі види самостійної діяльності дошкільників, в яких діти мають закріплювати музичні здібності: музично-рухові навички, вокальні, інструментальні, музично-слухові. У цих чотирьох сферах вихователь повинен брати активну участь (Газіна І. О., 2011).

Детальніше розглянемо складові та питання музичної компетентності не тільки музичного керівника але і вихователя (Романюк І. А., 2007).

2.1 Функції майстерності вихователя та музичного керівника у проведенні музично-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі

1. Загальна та духовна культура педагога, яка поділяється на *моральну культуру, естетичну культуру, загальну та духовну культуру*.

Моральна культура поділяється на доброзичливість, гуманізм, моральні принципи, розуміння інших, єдність слова та діла.

Естетична культура складається із почуттів, естетичні смаки, створення естетичного середовища і так далі.

Загальна та духовна культура складається з ерудиція в різних сферах культури, культура спілкування, духовні потреби тощо (Романюк І. А., 2007).

2. Професійно-педагогічна діяльність компетентного викладача, який поділяється на *загально-педагогічну (інформаційна функція, розвивальна функція, мобілізаційна функція, орієнтувальна функція) та на загально-трудова.*

Педагогічна компетентність. Знання дошкільної педагогіки який містить професійні знання, вміння, навички, готовність до занять, а також інші важливі професійні якості, такі як: мобільність, креативність, толерантність, комунікабельність, чуйність, доброзичливість, саморозвитку і самореалізації, та інші (Холковської І.Л., 2017).

Фахова компетентність в музичній педагогічній спеціалізації полягає в тому, щоб державна програма навчала та виховувала дошкільників, наявність необхідних знання та умінь з методик музичного виховання (методи навчання слухання музики, співам, гри на музичних інструментах та інші).

Як зазначає О. Радинова, фахова компетентність, складається із таких головних функцій розвитку вихователя та музичного керівника, як інформаційної, розвивальної, мобілізаційної, орієнтувальної (Романюк І. А., 2007).

У *інформаційній функції*, вихователь має бути ознайомленим із методикою та видами музичної діяльності, який обізнаний навичками і вміннями (спів, гра на дитячих музичних і шумових інструментах, рухи під музику), також повинен вміти організувати музичні твори і проводити музично-дидактичні ігри, та допомагати музичному керівнику проводити дозвілля, свята і розваги (Каспрук І.М., 2015).

Музична інформація сприймається через виконання музичних творів. Музика сприймається слухачем тільки через його виконавця, а саме написану композитором. Тому основне завдання педагога - це професійне виконання музичних творів.

Музичний педагог має використовувати у роботі з дітьми різні прийоми, які властиві певній віковій групі та вміти творчо їх підносити. Функції музичних педагогів, які не мають фахової освіти різняться, але мають якусь подібність (Романюк І. А., 2007).

Вихователь повинен добре знати весь музичний репертуар дітей, тобто вивчені з ними музичні заняття пісні, розспівки, хороводи, танки. Такі проведення типів музичних ігор може проводитися зі словами та без слів. Педагог має добре розуміти жанри музики, та хоча би трішки вміння грати на ударно-шумових музичних інструментах (барабан, трикутник, маракаси), а також знати методи та прийоми навчання дітей гри на дитячих музичних інструментах (Газіна І. О., 2011).

Педагог має закріпити музичні враження дітей, зробити заняття більш цікавим і захоплюючим. Також повинен збагачувати музичні враження, використовуючи ігри, пісні,

які можна розучувати або запропонувати дітям повторити фрагменти святкових сцен, які найбільше сподобалися їм. Це можуть бути казки, аудозаписи і діафільми з музичним супроводом. Слухання не вимагає розгорнутої бесіди про музику, тільки привертає увагу дітей до хорошого настрою. Вихователь разом із музичним керівником вибирають твори для дітей, які можуть слухати, це можуть бути класичні твори, народна музика та інша, а потім проводять бесіду, тобто надають дітям музичної інформації.

Звичайно музичний керівник значно більше має знання й уміння в спеціальній музичній освіті, тому вихователя відрізняються такими навичками. Але вихователь повинен постійно підвищувати свої знання в музичній діяльності, повинен більше слухати музику, вдосконалювати виконавські вміння, орієнтуватися в новій методичній літературі з музичного виховання. За допомогою музичного керівника, вихователь може здобути багато знань та вмінь від нього (Романюк І. А., 2007).

В розвивальній функції вихователь, використовує індивідуальний підхід застосовуючи його на заняттях музики, з різними розділами програми педагог повинен підтримувати інтерес дітей до музичної діяльності, підвищити самостійність та творчість дошкільників, також має бути добре знайомим із методами діагностики музичного розвитку дітей (Каспрук І.М., 2015).

Ця функція у діяльності музичного керівника розглядається як функція, яка спрямована на збагачення у дітей музичних навичок. Тому педагоги повинні знати методику, за допомогою якої можуть виявляти здібності дітей. Дуже доречним на сьогоднішній час є проблемний метод та його правильне застосування.

Доречним для розвитку музикальних здібностей є професійне використання музичного репертуару. Цей репертуар сприяє поглибленню яскравих вражень у дітей. Коли діти висловлюють свою думку щодо музики, то педагог має забезпечувати творчу діяльність дітей, заохочувати їх тощо. Разом з цим музичний керівник поглиблює уявлення дітей про почуття людини, які виражені у творі та побутовому житті людей. Одночасно вдосконалює мовлення дітей. За допомогою цього життя розвивається морально, естетичного та розумово (Романюк І. А., 2007).

Важливо вихователю та музичному керівнику правильно побудувати музичні заняття і підібрати музичний матеріал для здійснення організованої діяльності дошкільників, заздалегідь продумуючи різні його варіанти, а також уміти перебудовувати структуру заняття так, як його проведення може залежить від самопочуття дітей чи прояви згасання інтересу (Газіна І. О., 2011).

Звичайно вихователь також допомагає музичному керівникові у музичній діяльності підготувати й провести різні види занять особливо на комплексних заняттях. В цій системі

лише вихователь може підказати, якими методами краще оволодіти дітей. Педагоги під час цієї функції тісно контактують в процесі. Вихователь повинен знати методи діагностики, тобто встановити показники розвитку кожної дитини, щоб дізнатися слабкі та сильні сторони музичних здібностей, а музичний керівник допомагає у її проведенні (Романюк І. А., 2007)..

Мобілізаційна функція є основною мотивацією та сприянням прагнення дітей до самостійного ознайомлення та використання музичної діяльності, брати участь у музичних іграх та театральних виставах. Тому для цього вихователь повинен добре орієнтуватися у музичному матеріалі, уміти підібрати доступні дітям музичні твори, творчі завдання тощо. Але якщо вихователі важко підбирати музичний матеріал, то з допомогою музичного керівника все вийде (Каспрук І.М., 2015).

У діяльності, як вихователь так і музичний керівник повинні бути самі захоплені музикою, яку виконують і про, що розповідають. Знати музичні репертуари, уміти добирати різноманітні цікаві відомості про музику, здатність захоплювати і зацікавлювати дітей слуханням музичних творів, організовувати самостійну музичну діяльність та до кожної дитини знаходити індивідуальний підхід.

Музичний керівник має володіти якостями артистизму, винахідливістю та спритністю (Романюк І. А., 2007).

Орієнтувальна функція потребує формування стійкого художнього світогляду особистості. А саме конкретні цінності, які може виникнути тільки в результаті попереднього знання (Томашівська М. М., 2018).

Для того, щоб реалізувати дану функцію, педагог має мати музичну культуру, володіти музичним репертуаром та вміти передавати дітям свої враження. Також у роботі з дітьми може використовувати різні методики, які розвивають зацікавленість навчальним процесом. Коли вихователь хоче організувати самостійну діяльність дітей, то має враховувати їхні індивідуальні якості та бажання. Тон мови має бути милозвучним. Педагог, кий використовує авторитет дітей, стає більш успішним.

Дослідницько-творча діяльність - це діяльність, у якій педагог прагне до вдосконалення свої навичок, пошуку успішних шляхів педагогічної діяльності (Романюк І. А., 2007).

3. Загальнопедагогічні вміння та здібності поділяються на *гностичні, конструктивні, організаторські, комунікативні*.

Гностичні здібності виявляються у діяльності педагога, які спрямовані у швидкому творчому оволодінні методами, забезпечують розпізнання про дошкільників та накопичення інформації кожного окремо: батьків, колег і про власні якості (Матласевич О.В., 2016).

Педагоги повинні мати знання із вікової, загальної та педагогічної психології, щоб застосувати ці знання в діяльності, наприклад спостерігати за дитиною і пояснити, які причини поведінки в неї під час різних видів заняття (Романюк І. А., 2007).

Конструктивні здібності також проявляються у діяльності педагога. Вони спрямовані на планування занять, *відбору і організації навчального матеріалу* на проектування, розуміння своєї роботи та планування її видів і форм (Матласевич О.В., 2016).

Конструктивні здібності педагога поділяється на три компоненти: конструктивно-змістовний (потребує знання різноманітного музичного репертуару, вміння його складати, а також планувати зміст музичного заняття), конструктивно-оперативний (вміння планувати та використовувати структури власних дій і дій дітей) і конструктивно-матеріальний (вміле та доцільне використання навчально-матеріальної бази для проведення роботи).

Найголовніші рівні педагогічних здібностей:

- Знати організувати свою роботу на день, тиждень, місяць, рік, а також вміти прогнозувати свої дії в майбутньому;
- Розкрити зміст організації музичної діяльності з різними формами, та поєднати їх між собою;
- Підбирати матеріал до навчально-виховної діяльності;
- Розвиток кожної особистості та групи в цілому; оголошення мотиваційної оцінки (стимулювальна);
- Вміти передбачати труднощі в роботі з дітьми та дорослими, створюючи для них умови їх попередження;
- Складати музично-виховну діяльність дошкільників під час відпочинку в різні моменти, почати опрацьовувати конспекти, класифікувати дидактичні матеріали, складати різні види діяльності, форми взаємодії з батьками (Романюк І. А., 2007).

Організаторські здібності. Щоб оволодіти цими здібностями, педагоги повинні знати теорію і методику музичного виховання та сучасні рівні їхнього розвитку, використовуючи нові досягнення науки і практики, придумувати різні форми музики у діяльнісному процесі (Матласевич О.В., 2016).

Організаторські здібності вихователя та музичного керівника, що повинні уміти у діяльнісному процесі:

- Організувати колективну, групову, індивідуальну діяльність дітей;
- Залучити батьків до діяльності музичного виховання дітей
- Звернути увагу в будь який момент дітей їхніх батьків, колег, адміністрації
- Мотивувати дітей на досягнення своєї мети, впливати та контролювати стани, настрої, бажання дітей

- Організувати умови для попередження порушень поведінки дітей
- Організувати відкриті заняття для вихователів і музичних керівників з метою попереднього досвіду роботи (Романюк І. А., 2007).

Комунікативні здібності - це вміння за допомогою яких педагог встановлює комунікативні зв'язки з дітьми та співробітниками. Значний вплив у роботі з дітьми має терпіння, доброзичливість, увага до дітей, а також урівноваженість. До цієї групи відносяться професійні знання педагога, здатність переключати увагу дітей під час конфліктних ситуацій та збереження сприятливих умов у групі. Педагог повинен бути активним співучасником у групі, зрозумілим та конкретним у вербальному спілкуванні (Матласевич О.В., 2016).

4. Культура праці. До складу культури праці відносяться знання стосовно нормативних документів, ведення документації та дотримання інструкцій, які стосуються ділових документацій (Романюк І. А., 2007).

2.2 Роль музичних занять у вихованні дітей дошкільного віку

Музичні заняття – головна форма музичного виховання і навчання в закладі дошкільної освіти. Під час занять дошкільники отримують знання, уміння і навички із слухання музики, співів, музично-ритмічних рухів та у навчанні грі на дитячому музичному інструменті. Завдяки добре організованому, цілеспрямованому навчанню знання дітей, засвоюється ним у повсякденному житті, поглиблюється, розширюється, загальний та музичний кругозір, формується музичний смак, а також пізнавальні здібності. Музичні заняття відіграють важливу роль у розвитку уваги, пам'яті, волі, ініціативи, активності дітей та інших психічних властивостей в процесі, а також привчають дошкільників до колективної праці в садочку (Лісовська Т.А., 2018).

Тому педагоги для успішного розвитку дітей повинні проводити музичні заняття у таких видах, як традиційні, домінантні, тематичні, комплексні заняття. Домінантне заняття стимулює у дітей творчість, та ліквідує у формуванні певні види затримки в цілях музичних здібностей дошкільників. Тематичні заняття зосереджують увагу дошкільників до різних тем музичного розвитку. Комплексні заняття формують у дітей музичну культуру і розширює їхні уявлення про різні види мистецтва та їхньої виразності. Використання не звичайних можливостей музичного мистецтва робить заняттям цікавим, підтримує інтерес дітей до музики, розвиває і різні творчі прояви (Романюк І. А., 2007).

Структура та зміст музичного заняття залежать від навчальних завдань і віку дітей. Зміст музичних занять включає в себе: спів пісень, слухання музики (вокально та інструментально), музично-ритмічні рухи у вигляді вправ, елементарна музична грамота,

ігор, танців. Ці всі види діяльності повинні відповідати можливостям дошкільників на різних заняттях. В процесі навчання, музичні керівники повинні поступово ускладнювати завдання, а також творчо підходити до введення репертуару та звертати увагу на їхню емоційну насиченість (Лісовська Т.А., 2018, с. 106).

Музичне заняття для дошкільників є прекрасним і чудовим засобом навчання та відпочинку. Якщо заняття проходить жваво, цікаво та радісно, то дітки не втомлюються і можна запевнитися, що дітки засвоять матеріал успішно. Оскільки, музичне мистецтво відіграє велику роль у формуванні особистості дитини, тому педагоги ознайомлюють дошкільників з доступними їм класичними та сучасними творами, вміють розуміти музику, розширюють загальний кругозір, підвищують культурний рівень дітей.

Тому музична діяльність дітей потребує особливої уваги.

У дошкільному навчальному закладі існують 4 види музичної діяльності дошкільнят:

1. Музично – ритмічні рухи.
2. Слухання музики.
3. Співи.
4. Гра на дитячих музичних інструментах (Л. Теряєва, 2011, ст. 2).

Музично - ритмічні рухи у процесі навчання застосовуються в різноманітних методах і прийомах. Вони використовуються за змістом завдань, його мети і вікових особливостей дітей. Під час навчання музично-ритмічних рухів музичний керівник повинен бути виразним і яскравим. Від цього залежить сприймання і якість виконання рухів дітей.

Перш ніж музичний керівник розпочне розучувати з дітьми вправи, ігри, танці, він повинен глибоко продумати зміст і образ визначити характер музики, основні засоби виразності. Також необхідно старанно вивчити музичний супровід. Музичний твір потрібно виконувати правильно і виразно, щоб захопити дітей, викликати у них емоції. Тоді дітки відразу захочуть грати і танцювати (Лісовська Т.А., 2018, с. 84).

Дошкільники дуже люблять виконувати різні види творчих завдань. Самі придумують і шукають втілений ігровий образ, комбінують танцювальні рухи та інші види. Дітки можуть виявити для себе нові, більш складні та гармонійні види танцювального мистецтва. (Матвієнко С. І., 2017).

У молодшій групі під час розучування танцю педагог виконує рухи разом з дітьми. У процесі розучування та закріплення педагог працює над удосконаленням інших рухів. Рухи повинні бути виразними, емоційними, органічно поєднуватися з музикою. Щоб дошкільники краще їх засвоїли, спочатку рухи показує педагог, а потім дітки, які добре засвоїли їх.

Педагог повинен говорити жваво, але спокійно, також важливу роль відіграє інтонація під час пояснення змісту, пояснення повинно бути коротким і чітким. Але, якщо музичний

керівник буде використовувати важкі, багатослівні, плутані слова, та одноманітне пояснення, то дітей це почне втомлювати, вони стануть неуважними і менше будуть цікавитися грою чи вправою (Лісовська Т.А., 2018, с. 84).

Під час навчання ритміки педагог використовує традиційні методи, а саме наочної, словесної і практичної групи. Які визначають для дошкільників загальні характеристики музично-ритмічних рухів та їх застосування методами у всіх вікових групах (Матвієнко С. І., 2017).

Музичний керівник під час навчання дає вказівки, які допомагають дітям зрозуміти, як слід виконувати рухи, у процесі розучування педагог ставить їм запитання з метою глибшого засвоєння і закріплення вивченого. Тому, під час виконання танцювальної мелодії можна використати форму запитань, в такій бесіді музичний керівник привчає дошкільників давати повні відповіді, чітко висловлювати свої думки, аналізувати виступи однолітків. Але цей метод навчання рекомендується тільки в старшій групі, адже ця бесіда вимагає значного напруження (Лісовська Т.А., 2018, с. 84).

Музично-ритмічні рухи грає важливу роль у розвитку дітей, оскільки ця діяльність посилює відділ головного мозку, збуджує нервову систему, покращує інтелектуальні та вольові процеси. Головна частина рухів, на яких побудовані музичні ігри, таночки, вправи, хороводи, є основними рухами в діяльності дошкільників (біг, стрибки, присідання, кружляння). Це все діє на м'язи ніг, рук, вироблює правильну поставу та ритмічності. Якщо всі ці рухи виконуються під музику, то це супроводжує хороший настрій і позитивно впливає на загальний стан організму і здоров'я дитини (Кравченко О. Л., Цуранова О. О., 2020).

Під час підготовки до занять музичний керівник продумує всі можливості використання наочності, які допоможуть дітям глибше зрозуміти музичний образ. Це можуть бути такі матеріали, як дидактичні картинки, іграшки, атрибути, тощо. Щоб музичні заняття були цікавими, потрібно часто використовувати різні ігрові прийоми, які викликають у дітей інтерес до гри, танцю і так же сприяють швидкому і кращому їх засвоєнню. Користуватися такими прийомами можна у процесі ознайомлення дітей з роботою (грою, танцем). Застосовувати такі методи можна в молодшій і середній групі. Дуже важливо для кращого засвоєння та запам'ятовування ігор, вправ має їх систематичне повторення. Якщо дітки потанцювали один-два рази не повторюючи більше, вони можуть швидко забути рухи. Тому дуже важливо, щоб дошкільники грали в улюблені ігри та танцювали те, що їм подобається. Все це збагачує запас рухів у дітей. (Лісовська Т.А., 2018, с. 84).

Слухання музики. У дошкільному віці надзвичайно велике значення сприймає в музичних творах, розвиває інтерес до різних музичних жанрів, розширює уявлення дітей про

навколишній і внутрішній світ, який забезпечує їхні почуття, емоції та формує моральні якості. (Барило С., 2014).

Навчання слуханню музики, повинно ґрунтуватися на принципах дидактики, а саме на систематичності, послідовності, наочності та інших. Застосовуються такі принципи, слід враховувати специфіку музики, завдання музичного виховання та навчання, а також вікові можливості дошкільників (від 3 до 6 років), які відрізняються між собою, тому не можна використовувати одні і ті самі прийоми роботи з трирічними та шестирічними дітьми. Але водночас потрібно виділити деякі методи і прийоми, які можна використати для навчання дошкільників усіх вікових груп (Лісовська Т.А., 2018, с.66; 83-85).

Методи праці із слухання музики в дошкільному навчальному закладі передбачають впливу трьох елементів: музики, слова і наочності. Найбільше значення, музика має художнє виконання. Проте, дітки самостійно не може залучитися до слухання музики. Слово, тобто розповідь або бесіда музичного керівника допомагає їй проникнути у світ музики, відчуті структурні зміни в творі, співвідносити музичні компоненти художнього образу. Інколи використання слів й музики не є достатнім, щоб зрозуміти зміст твору, тому дуже важливе емоційне забарвлення слів педагога, його тон, міміка. Також потрібна наочність, яка допомагає уявити образ, втілений у музиці. (Барило С. Б., 2016, с.57-59).

Педагоги на музичних заняттях ознайомлюють дошкільників із різними музичними творами, які розвивають їхні естетичні почуття, розширюють уявлення виховують слухацьку культуру, музикальність та залучають до музичного мистецтва загалом. В дитячому садку використовують слухання музики в таких цілях - на святах, розвагах, а також у процесів всієї музичної роботи (Барило С., 2014).

В музичному процесі діти часто зустрічаються із слуханням музики і в іншій діяльності, а саме у співі, музично-ритмічних рухах, музично-дидактичних іграх, грі на музичних інструментах. Наприклад, перед тим, як розучувати ігри або танці, ми пропонуємо дітям спочатку послухати музичний матеріал. Тому цей весь обсяг матеріалу пов'язаний між собою в процесі слухання музики – на заняттях та у вільний час (Матвієнко С. І., 2017).

Під час слухання музичних творів використовуються такі певні методичні прийоми:

1. Постановка завдання, яка безпосередньо впливає з принципу активності та вимагає організувати навчання так, щоб діти не лишалися пасивними слухачами. Кожне завдання необхідно чітко сформулювати і правильно спрямувати активність дитини, інакше вона сама визначить для себе завдання, які можуть значно відрізнитися від того, що мав на меті музичний керівник.

2. Створення ігрових ситуацій, є спільним для різних видів навчання в дошкільному навчальному закладі. У цьому прийомі використовується провідний процес, який в дитячому

садку діє, як ігрова діяльність. Використання ігрових прийомів під час слухання музик може викликати у дітей позитивні емоції та допомагає повноцінному сприйняттю і запам'ятовуванню творів.

3. Повторюваність музичних творів для слухання. На заняттях із слухання музики необхідно неодноразово повторювати один і той самий музичний твір, його уривки і добиватися включення різних аналізаторів – як слухових, так і – рухових, зорових. Музичні твори потрібно повторювати декілька разів на одному занятті і на наступних двох, трьох теж (Барило С. Б., 2016, 57-59).

Не потрібно стимулювати дошкільників тривалим слуханням музики, так як таке музичне заняття триває 2-4 хвилини, а якщо більше то у дітей пропадає інтерес, не уважно слухають, тому і погано засвоюють музичний матеріал. Спеціальні заняття або концерти, де слухають тільки музику, триває для дітей п'яти років – 10-12 хвилин, із шести років – 15-20 хвилин (Матвієнко С. І., 2017).

Методи навчання визначаються завданнями, які ставить музичний керівник перед дітьми, допомогу, яку він надає у виконанні цих ігрових завдань та їх аналізу твору, із метою та частотою програвання музичного твору. Використання тих чи інших методів залежить, з однієї сторони, від етапу заняття, а з іншої – від вікових особливостей дітей (Барило С. Б., 2016, 57-59).

Розрізняють такі етапи занять із слухання музики:

- ознайомлення;
- розучування або повторне слухання музики;
- закріплення.

Перший етап процес ознайомлення дітей з твором музика, який відіграє найважливішу роль. Основне завдання цього етапу є налаштувати дітей до слухання музики, допомогти їм зрозуміти зміст, характер і виражальне значення. На цьому етапі дуже важливо привчати дітей активно вслухатися та відгукуватися на почуття, які виражені в музичних творах, сприймати загальний характер. Для цього необхідно музичним керівникам виразно і емоційно виконати музичні твори. Перше виконання повинне бути проникливим, високохудожнім, щоб залишити у дітей хороші враження. Вступна бесіда повинна бути короткою, емоційною, цікавою, спрямованою на основі змісту і характеру музичного твору. У молодших групах можна використовувати різні ігрові ситуації і наочності, наприклад іграшки, які допоможуть дітям краще сприймати музичні твори, а в старших групах ці прийоми вже зменшуються (Матвієнко С. І., 2017).

Щодо другого етапу. Основні завдання цього етапу розучування музичних творів для дітей різних вікових груп неоднакові, тому музичний керівник використовує різні прийоми

роботи. Наприклад, у молодших групах приділяють основну увагу запам'ятовуванню музичного твору, а в старшій групі – його аналізу: жанр, вид, лад, засоби музичної виразності (Барило С. Б., 2016, 57-59).

Третій етап – закріплення слухання музики – знання дітей про музику поглиблюються. Серед найважливіших прийомів, можемо назвати такий як: порівнювання щойно прослуханої п'єси з іншою, вже знайомою дітям, близькою за тематикою та художніми властивостями. Такі подібні завдання дають змогу втілити та поглибити їхні уявлення про музичні засоби. В процесі закріплення можна також запропонувати дітям самостійно обрати музичний твір для прослуховування, який їм найбільше подобається (Лісовська Т.А., 2018, с.68).

Співу – основний вид музичної діяльності та наймасовіший і найдоступніший вид музичного мистецтва в дитячому садку. Процес навчання досить складний і вимагає від дітей великої активності, зосередженості, уваги і розумової напруги.

Проведення заняття співів добре впливають на загальний розвиток дітей (на естетичних, фізичних, моральних і розумових якостей), а також сприяє розвитку мовлення, виправляється дефект мови, поглиблюється дихання, зміцнюються голосові зв'язки та голосовий апарат в цілому (Барило С. Б., 2016, с.61-63).

Щоб розучити із дітьми пісні, педагог використовує основні методи розучування на слух. Тобто, це відбувається так, спочатку музичний керівник виконує пісню, або програє її на музичному інструменті, а діти прослухавши пісню, повторюють з допомогою педагога. Так, як з першого разу вони можуть не запам'ятати або неправильно проспівати рядки пісні музичний керівник та вихователь, допоможуть їм в цьому виправитись. (Матвієнко С. І., 2017).

Під час співу розвиваються слухові уявлення, без яких неможливе правильне відтворення мелодії голосом, музичні здібності, та творчість дошкільників. У процесі співу вдосконалюється мова дітей, співаючи, вони вчаться вимовляти слова чітко, виразно, правильно, протяжно, розвивається увага, мислення, уява і пам'ять. На думку лікарів, спів для дітей є доброю формою дихальної гімнастики, тому дуже важливо співати в чистому, провітреному приміщенні, а коли хороша погода то на повітрі.

На музичних заняттях спів використовується, як обов'язковий вид діяльності у кожній віковій групі, їх застосовують на святах, розвагах, у повсякденному житті дитячого садка, а також спів допомагає доповнювати організовані творчі, сюжетні ігри. Дуже часто спів супроводжує і інші види музичної діяльності, це може бути танець, хоровод, грана дитячих музичних інструментах (Барило С. Б., 2016, с.61-63).

Педагоги повинні навчити дітей правильно дихати під час співу вчасно й інтенсивно робити вдихи і видихи повітря. У молодшому віці дітки повинні брати повітря між словами, не розриваючи їх, а старша група, між музичними фразами. Дуже важливо виконувати із дітьми вправи дихання – це можуть бути дихальні вправи без звуку, звукові дихальні вправи та вправи під музику. Якщо музичний керівник бачить, що дитина співаючи неправильно дихає, то він повинен допомогти йому в цьому виправитися. (Матвієнко С. І., 2017).

Дітки під час співу вчаться порівнювати свій спів з іншими, прислухаються до виконання мелодії на інструментах та оцінюють якість виконання пісень своїми одногрупниками. Заняття допомагає організувати і об'єднати дитячий колектив, а також виховати дружні стосунки.

У дітей ще недосконалий спів, тому дуже часто у них зустрічаються дефекти слуху, також може виникнути відсутність зв'язку між слухом і голосом. Якщо у дитини болять голосові зв'язки або має хворе горло, її ні в якому разі не можна заставляти співати. У таких випадках педагог повинен бережливо ставитись до дитячих голосів та своєчасно звертатися до лікарів (Барило С. Б., 2016, с.61-63).

Дошкільники добре здатні сприймати музичні твори та проявляти переваги до тієї чи іншої музично-виконавської діяльності. Можна відзначити, що старша група має певну знань, щоб самостійно охарактеризувати музичні твори та розібратися у різних засобах (Вічавська О. С., 2018).

Таким чином, спів є важливим засобом музичного виховання і відіграє важливу роль у розвитку дитини. Завдання співу такі:

1. За допомогою дорослих навчити дітей самостійно, чисто і виразно співати, у супроводі музичного інструмента та без нього.
2. Виховати бажання співати на музичних заняттях і поза ними.
3. Розвивати творчі та музичні здібності, креативність у процесі співу.
4. Формувати співочі вміння і навички дітей, привчаючи їх виразно і чисто виконувати пісні.
5. Закріплювати і розширювати співочий діапазон.
6. За допомогою тематики і жанрів пісень у дітей розвивається голос.
7. Навчити дітей використовувати пісні в іграх та у інших видах музичної діяльності.
8. Закріпити музичний слух, музичний смак та музичну культуру дітей за допомогою пісень (Барило С. Б., 2016, с.61-63).

Гра на музичних інструментах – це один із видів дитячого виконавства у яких використовують дитячі музичні інструменти та іграшки, як на заняттях так і в повсякденному житті. Мелодійні музичні інструменти розвиває у дітей музичні здібності та

збагачує музичні враження дошкільнят, окрім цього волю, прагнення до досягнення мети та уяву. Музичні здібності поділяються на три основні види: чуття ладу, музично-слухові уявлення і чуття ритму. Ознайомлення дітей з музичними інструментами починається уже в ранньому віці. Педагог грає на якомусь інструменті (наприклад дудочка, дзвіночки) цим привертає увагу дітей до різного звучання. Під час роботи з дітьми раннього і молодшого дошкільного вік з першу використовують такі іграшки, які м'яко і не голосно звучать: брязкальця, дзвіночки, дудочки. Також дуже важливо пам'ятати, що в цьому віці необхідно обережно відноситись до слуху дітей. Педагог прагне дати дітям перші музичні враження в ігровій формі (Лісовська Т.А., 2018, с.93-94).

Знайомство дітей з музичними інструментами починається вже в ранньому віці. Раннє музичне навчання відіграє важливу роль у музичному розвитку дитини, воно має бути доступне та цікаве для дітей раннього віку. До таких занять, як навчання гри на музичних інструментах не можна не врахувати ступінь готовності дітей, який вимагає від них значної уваги, зосередженості, усвідомленості та фізичної зрілості. Перші музичні знання педагог зацікавлює їх у ігровій формі. Спершу починають знайомитися із ударними інструментами, які не мають звукоряду. Зазвичай заняття проводяться з невеликими групами дітей та індивідуально. А так же, щоб закріпити у дітей відчуття ритму музики потрібно використовувати музичні інструменти і в повсякденному житті. Вже у другій молодшій групі діти вже можуть грати на дерев'яних ложках, рязкальцях, барабані, дзвіночку, музичних молоточках, кубиках та знайомляться з металофоном (Герцєцька Л.В., 2015, с.8-9).

Під час занять дітки в перших молодших групах, які починають ходити і спроможні крокувати під музику, педагог може супроводжувати грою на барабані, бубні, щоб підкреслити ритм та урізноманітнити звучання. Якщо у процесі бігу то можемо супроводжувати грою на дерев'яних ложках, дзвіночках. Протягом танцювальної музики використовують звуки бубна, румби та інших музичних інструментів, відповідних до музичного характеру твору. По можливості, коли дитина починає відчувати і відтворювати рухи (ходьба, плескання) ритм музики, їм доручають самим грати на цих інструментах. Спочатку педагог допомагає дітям попадати в такт музики (наприклад гриміти брязкальцем, вдаряти по бубну, дзвеніти дзвіночком і т. ін.), потім вони починають діяти все більше самостійно. Щоб закріпити у дітей почуття ритму потрібно доцільно використовувати музичні інструменти і в повсякденному житті (Лісовська Т.А., 2018, с.93-94).

РОЗДІЛ III. ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНІСТЮ ВИХОВАТЕЛЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ВНЗ

Метою нашого дослідження було визначити компетентності майбутніх вихователів та реалізації їхніх набутих знань, умінь і навичок у навчальному виховному процесі ЗДО.

Об'єктом дослідження виступали студенти спеціальності «дошкільна освіта» різних вищих навчальних закладів та навчально-виховного процесу, тобто наскільки майбутні вихователі знають теорію музики та наскільки вони її люблять.

Методи дослідження: найголовнішим методом дослідження був метод анкетування, які заповнювали студенти, тобто майбутні вихователі. Були поставлені декілька питань для в'яснення наскільки студенти розуміють теорію музики і наскільки вони в цьому компетентні та в'яснення наскільки вони готові до подальшого знайомства музики в дошкільному навчальному закладі.

Ми шукали відповіді на такі питання:

- Чи вважають себе компетентними майбутні вихователі в музичній діяльності?
- Який попередній досвід студентів у навчанні музики в початковій та середній школі?
- З'ясування, який рівень знань студентів по теорії з музики?
- Наскільки студенти люблять музику і чи займаються нею у вільний час?

Через запроваджений карантин, який пов'язаний з Корона вірусом, ми не змогли особисто провести анкетування разом зі студентами. Тому нами була створена електронна анкета на онлайн платформі Google Forms, після чого ми зв'язалися зі студентами даної спеціальності, щоб вони допомогли нам в її заповненні. Анкету заповнювали всі добровільно та анонімно. Було заплановано особисто провести інтерв'ю – опитування зі студентами спеціальності «дошкільна освіта». Але обставини не дозволили цього зробити. Тому при створенні електронної анкети були задані такі питання, які б ми задали під час інтерв'ю. Але через деякий час карантин минув і ми встигли особисто опитати студентів в Берегівському районі. Це були такі типи питань, чи легко їм вдається вивчати музичний репертуар в ЗДО, чи достатньо мають рівень знань по теорії музики для музичного виховання в садочку, чи отримали вони хорошу музичну професійну підготовку у вищому навчальному закладі, чи вважають вони себе компетентними у музичній діяльності ЗДО.

У дослідженні брали участь студенти, які навчаються в Ужгородському, Мукачівському та Берегівському вищому навчальному закладі. Приблизна кількість відповіді анкет прийшло з Ужгорода – 6, із Мукачева відповіли - 20 студентів, а з Берегова – 30.

Нами було висунуто декілька гіпотез.

Гіпотеза 1: Ми припускаємо, що студенти не вважають себе компетентними у музичній діяльності.

Гіпотеза 2: Також припускаємо, що студенти спеціальності дошкільної освіти достатньо ознайомлені з теорією музики, оскільки майбутні вихователі вивчають багато музичної теорії на дошкільній спеціальності.

Електронна анкета була головним інструментом дослідження. Зміст опублікованого тексту такий самий, як і в анкеті, також до нього були додані короткий вступ та певні вказівки щодо виконання. Також анкета була на двох мовах українською та угорською мовами. Анкета складається з 33 запитань та чотирьох розділів:

- Перший розділ анкети: загальні відомості про студентів
- Другий розділ анкети: попередній досвід у навчанні музики в школі
- Третій розділ анкети: рівень знань з теорії музики
- Четвертий розділ анкети: музична діяльність у повсякденному житті

Ці анкети поділялися на 30 тестових запитань та 3 розписових. Також було декілька таких питань у яких були варіанти відповіді, а до них відкрили, ще тип запитань із категорією «Інше». Наш вибір впав на ці три типи, оскільки ми отримали чітку, цілеспрямовану відповідь, а також простіше її проаналізувати.

Сформовані найпростіші питання, які були складені опитувальником з множинним вибором поділялися на: стать, у якій формі здобувають вищу освіту, в якому населеному пункті вони проживають, позначити наскільки вони любили предмет музики під час початкового навчання та інші питання (додаток №1).

Короткі відповіді на розписові питання: рік народження, коли вступили на перший курс, скільки братів або сестер.

Після проведення опитування нами були отримані наступні відповіді.

3.1 Аналіз результатів дослідження

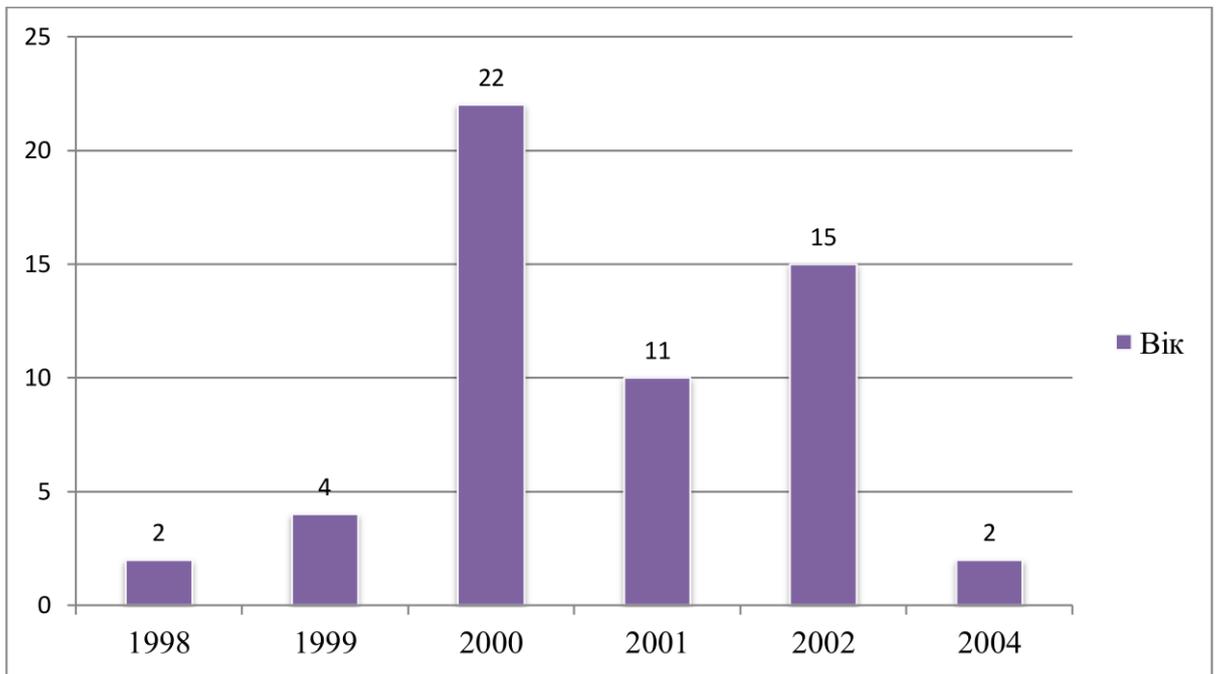
1. Отримано анкет: 56 всього.

Серед опитаних студентів були 56 жінками і жодного чоловіка.

2. Вік студентів становив між 1998 і 2004 роками. Найбільша кількість відповідачів була серед 20 – 21 віку, найменша кількість 22 та 17 .

Таблиця № 1

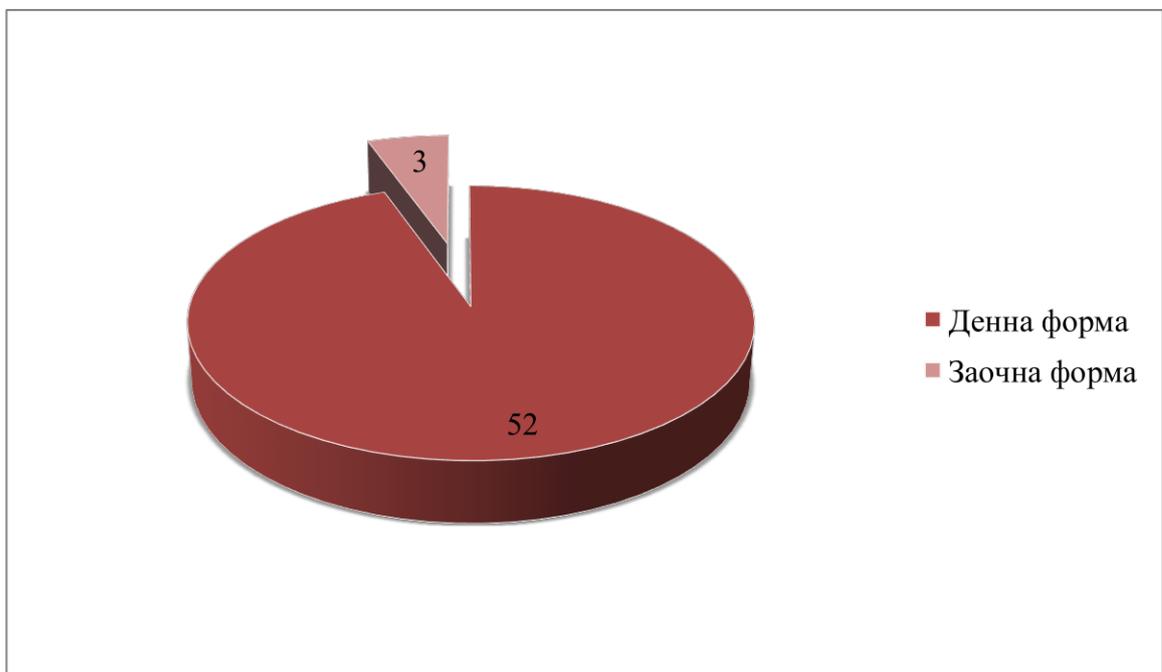
1998 рік	1999 рік	2000 рік	2001 рік	2002 рік	2004 рік
2	4	22	11	15	2

Діаграма № 1. Віковий розподіл студентів (N=56).

Джерело: власне редагування

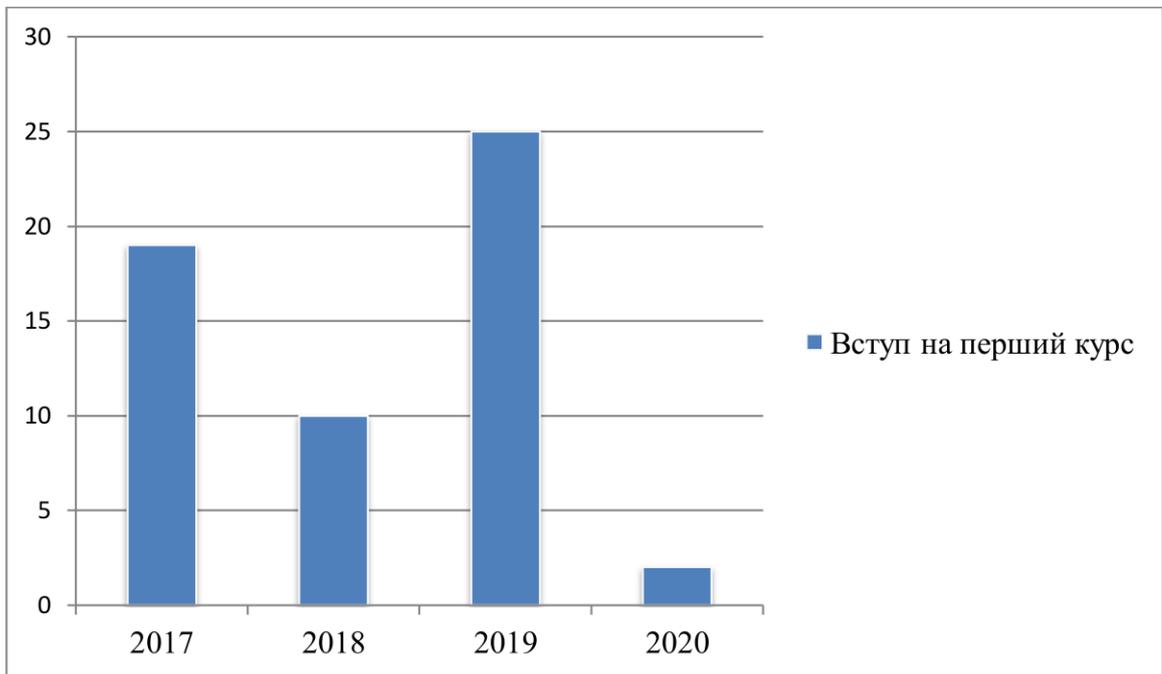
3. Серед опитуваних студентів, які здобувають вищу освіту 53 навчаються на денній формі, а 3 на заочній формі.

Діаграма № 2. Форма здобування вищої освіти студентів (N=56).

Джерело: власне редагування

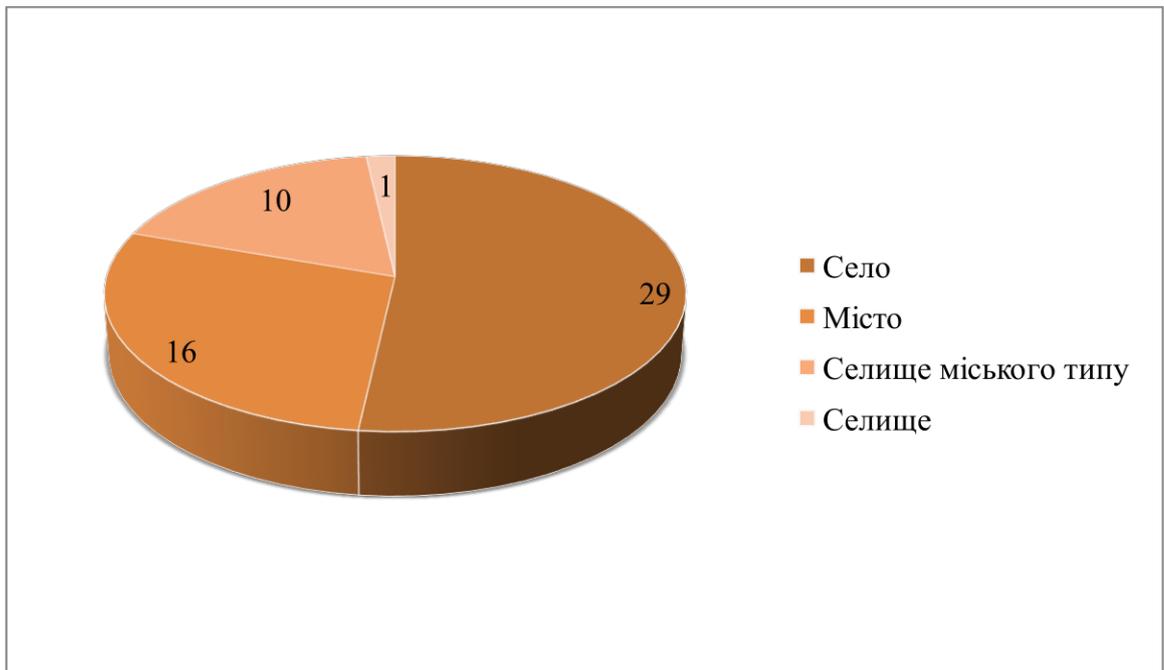
4. Відповіді надійшли від: другокурсників, третьоккурсників та четвертокурсників.

Діаграма № 3. Вступ на перший курс (N=56).

Джерело: власне редагування

8. На запитання, в якому населеному пункті проживають студенти, ми отримали такі відповіді: найбільше із села – 29, а найменше із селища – 1.

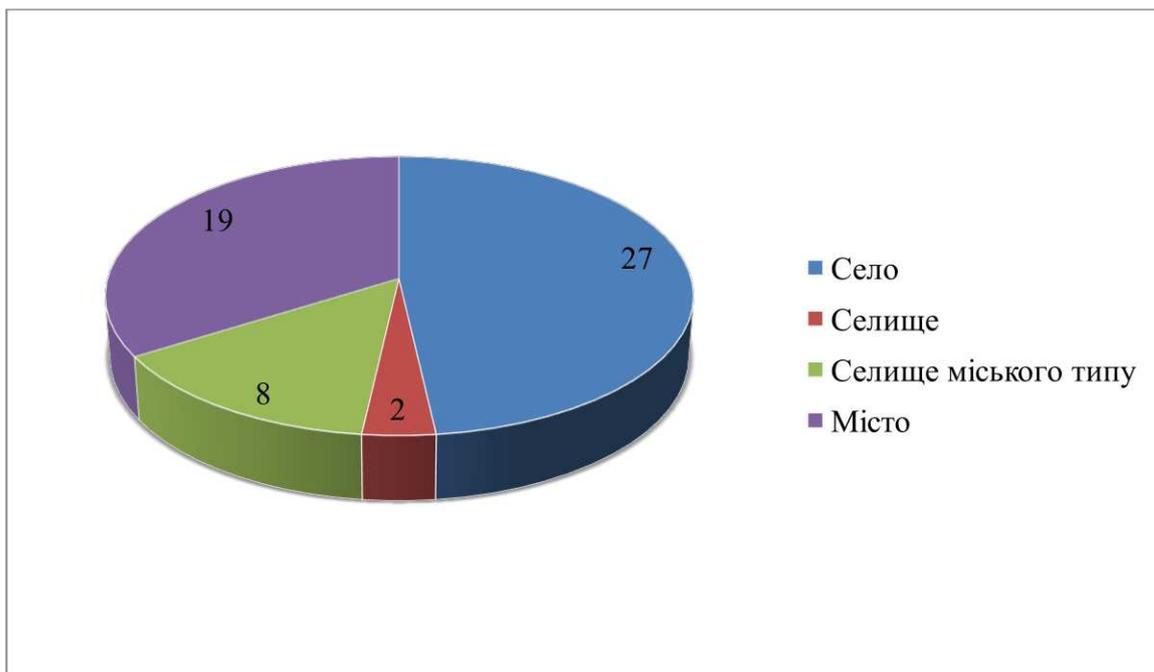

Діаграма № 4. В якому населеному пункті проживає студент (N=56).

Джерело: власне редагування

Попередній досвід студентів у навчанні музики в початковій школі:

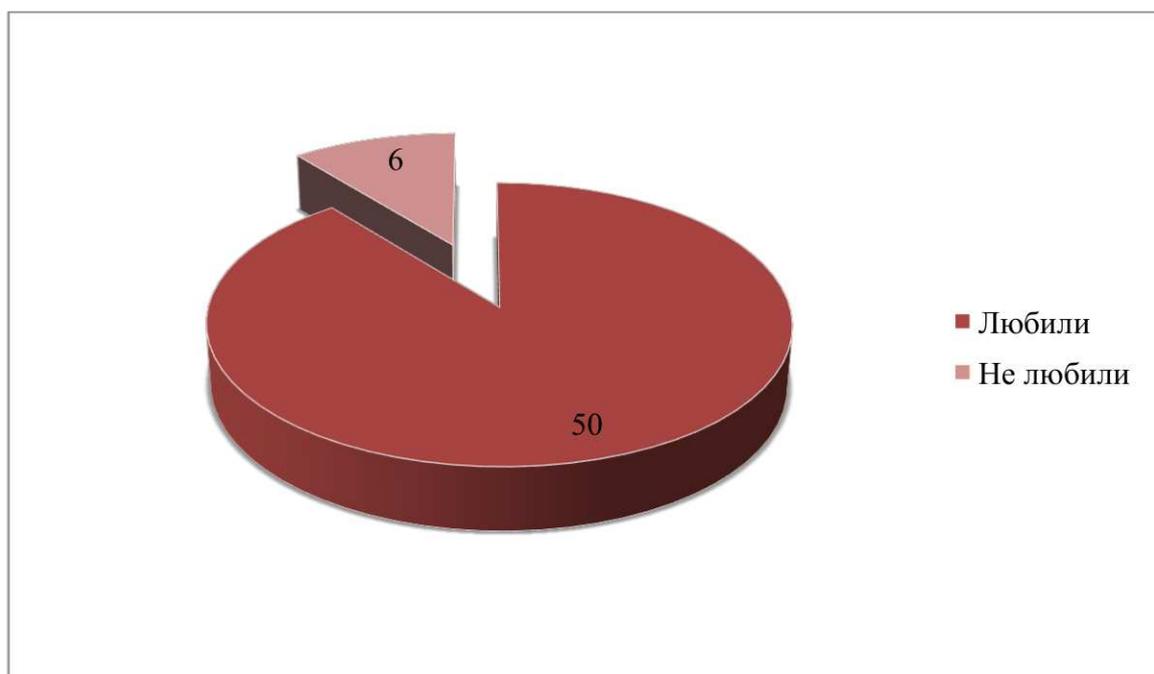
9. На запитання, в якому населеному пункті студенти закінчили початкову освіту більшість відповіло, що в селі - 27, найменше в селищі – 2.

Діаграма № 5. В якому населеному пункті закінчили початкову освіту (N=56).

Джерело: власне редагування

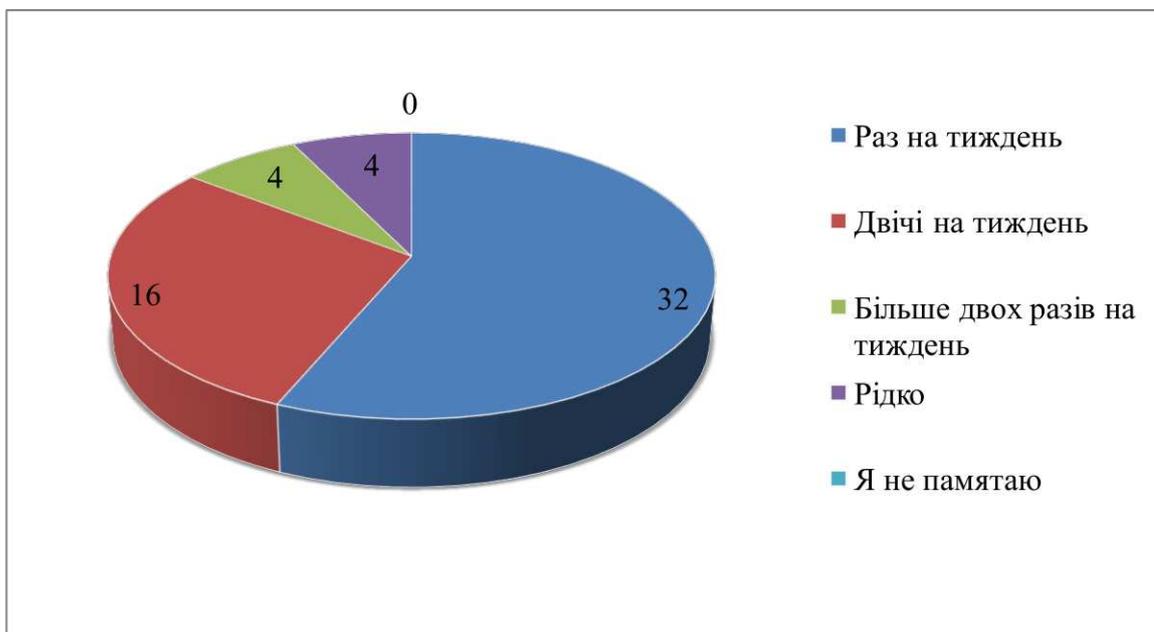
10. Наскільки любили студенти предмет музики під час початкового навчання, більшість відповіли: 50 любили із 56 опитаних, а 6 не любили.

Діаграма № 6. Наскільки любили предмет музики під час початкового навчання (N=56).

Джерело: власне редагування

11. Наскільки часто в початковій школі проводилися уроки співу та музики, відповіді: 32 - один раз на тиждень, тобто не дуже часто проводилися; 20 - більше разів на тиждень; також, було 4, які відповідали – рідко. А таких, які взагалі не пам'ятають, серед опитаних не було.

Діаграма № 7. Як часто в початковій школі проводилися уроки співу та музики (N=56).

Джерело: власне редагування

12. За допомогою літератури Кавшука В.М. (види діяльності), я дізналася наскільки часто студенти займалися музикою в початковій школі. Відповіді студентів були різними:

Таблиця №2

	Часто	Рідко
Співи	45	11
Музично-ритмічні рухи	24	32
Гра на дитячих музичних інструментах	11	45
Слухання музики	50	6
Музична грамота	16	40
Вивчення елементів музичної теорії	22	34
Інша музична діяльність	25	31

Джерело: власне редагування

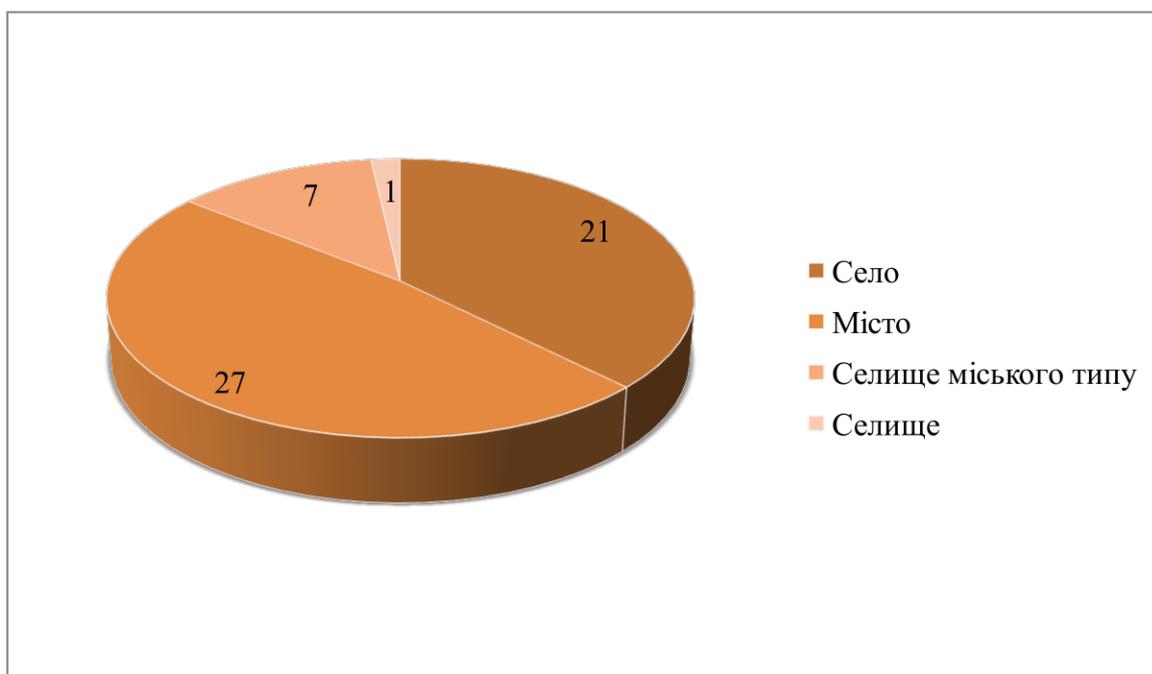
Для того, щоб обґрунтувати дане запитання ми об'єднали таблицю у дві колонки, а саме дуже часто з часто, а дуже рідко з рідко.

Аналізуючи відповіді на дане запитання можемо побачити, що часто та найбільше використовували саме слухання музики - 50, а часто та найменше гра на дитячих музичних інструментах – 11. З другої категорії рідко та найбільше використовували гру на дитячих музичних інструментах – 45, а рідко та найменше використовували слухання музики – 6.

Таким чином, виявилось, що у початковій школі найбільшим видом діяльності з музики було слухання музики, і дуже дивним виявилось, що гра на музичних інструментах не так часто використовувалася у роботі з дітьми.

Попередній досвід студентів у навчанні музики в середній школі:

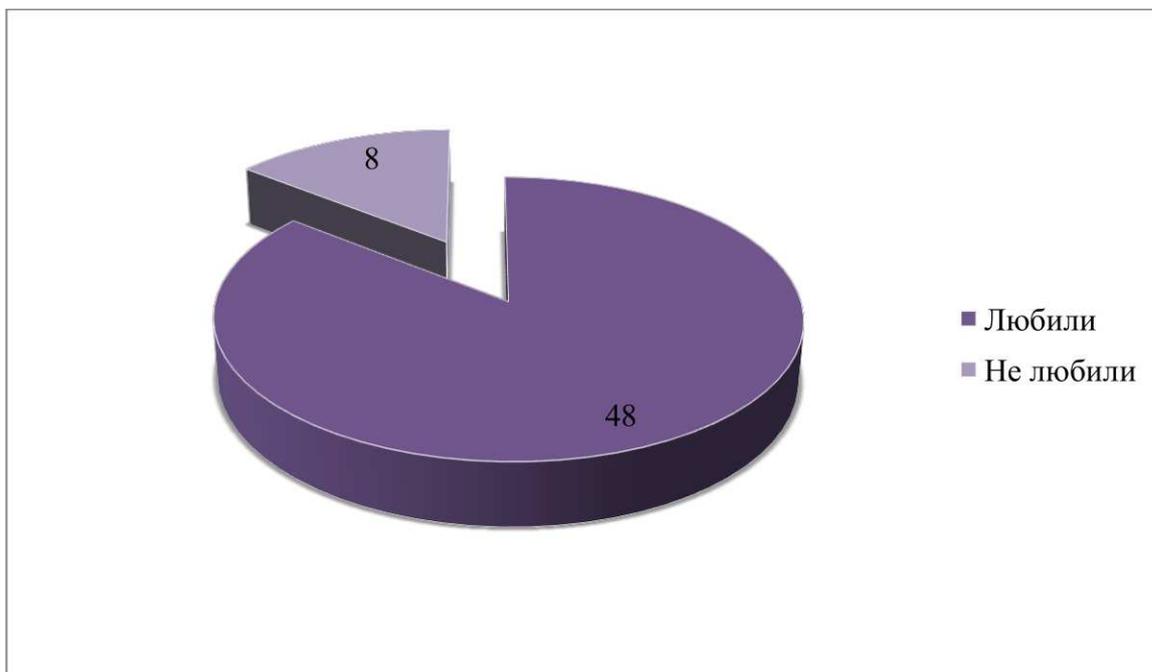
13. На запитання В якому населеному пункті студенти закінчили середню освіту, більшість відповіло: у місті - 27, найменше у селищі – 1.

Діаграма № 8. В якому населеному пункті закінчили середню освіту (N=56).

Джерело: власне редагування

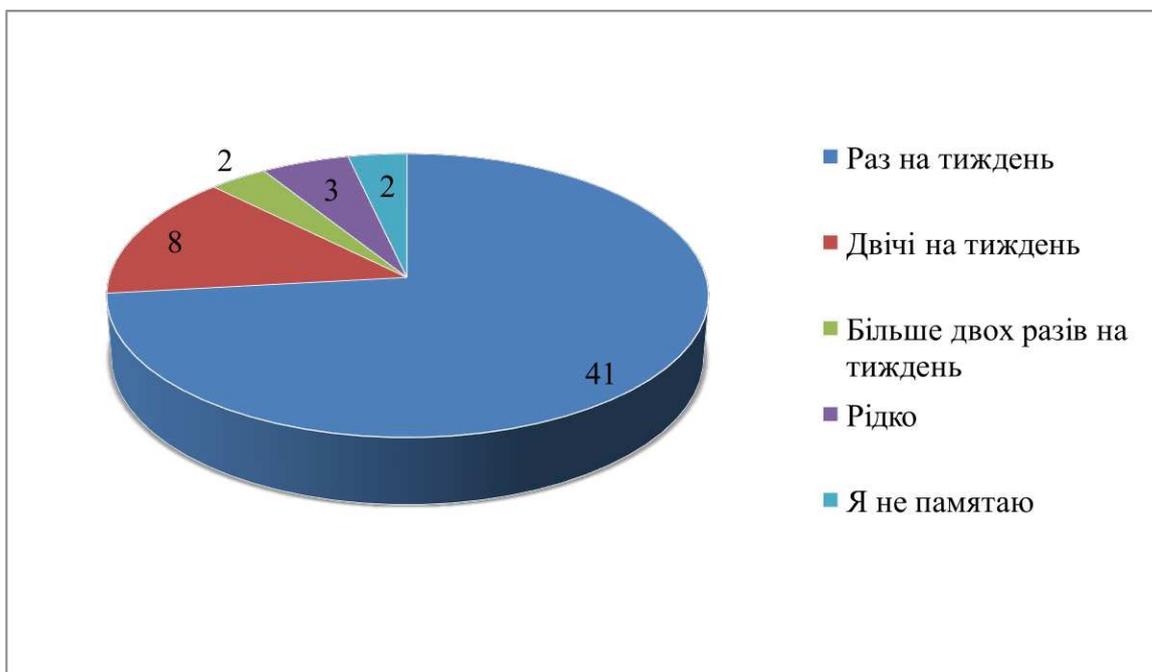
14. Наскільки любили студенти предмет музики під час навчання в середній школі, більшість відповіли: 48 любили із 56 опитаних, а 8 не любили.

Діаграма № 9. Наскільки любили предмет музики під час навчання в середній школі (N=56).

Джерело: власне редагування

15. Наскільки часто в середній школі проводилися уроки співу та музики, відповіді: 41 - один раз на тиждень, тобто не дуже часто проводилися; 10 - більше разів на тиждень; також, було 3, які відповіді – рідко. Дуже цікаво, що в початковій школі взагалі не було серед опитаних, які не пам'ятають, а уже в середній школі було – 2.

Діаграма № 10. Як часто в середній школі проводилися уроки співу та музики (N=56).

Джерело: власне редагування

16. За допомогою літератури Кавшука В.М. (види діяльності), я дізналася наскільки часто студенти займалися музикою в середній школі. Відповіді студентів були різними:

Таблиця №3

	Часто	Рідко
Співи	45	11
Музично-ритмічні рухи	24	32
Гра на дитячих музичних інструментах	14	42
Слухання музики	46	10
Музична грамота	21	35
Вивчення елементів музичної теорії	23	33
Інша музична діяльність	25	31

Джерело: власне редагування

Для того, щоб обґрунтувати дане запитання ми об'єднали таблицю у дві колонки, а саме дуже часто з часто, а дуже рідко з рідко.

Аналізуючи відповіді на дане запитання можемо побачити, що часто та найбільше використовували саме слухання музики - 46, а часто та найменше гра на дитячих музичних інструментах – 14. З другої категорії рідко та найбільше використовували гру на дитячих музичних інструментах – 42, а рідко та найменше використовували слухання музики – 10.

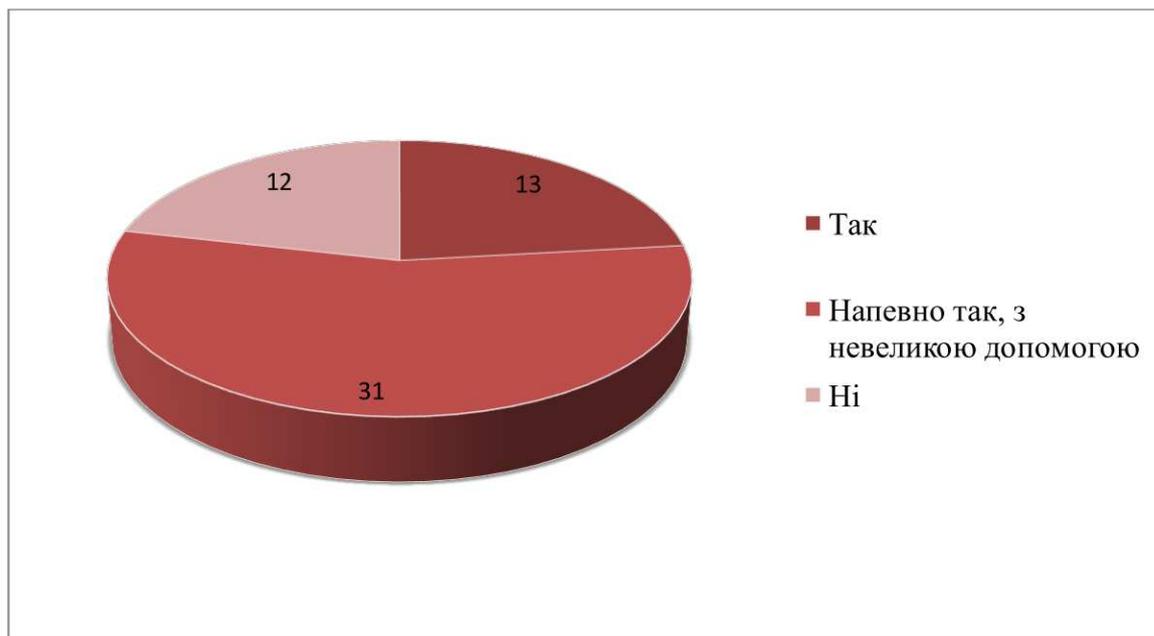
Таким чином, виявилось, що у початковій школі найбільшим видом діяльності з музики було слухання музики, і дуже дивним виявилось, що гра на музичних інструментах не так часто використовувалася у роботі з дітьми.

Тут ми можемо порівняти таблицю №2 і 3 та сказати, що більшість відповідей співпало між собою.

Компетентність майбутніх вихователів з музичної діяльності:

17. На запитання, чи зможуть майбутні вихователі заспівати чітко і виразно пісню середньої складності без інструментального супроводу для старшої групи ЗДО, більшість відповіли: напевно так з невеликою допомогою - 31, а найменше відповіли, що не зможуть -

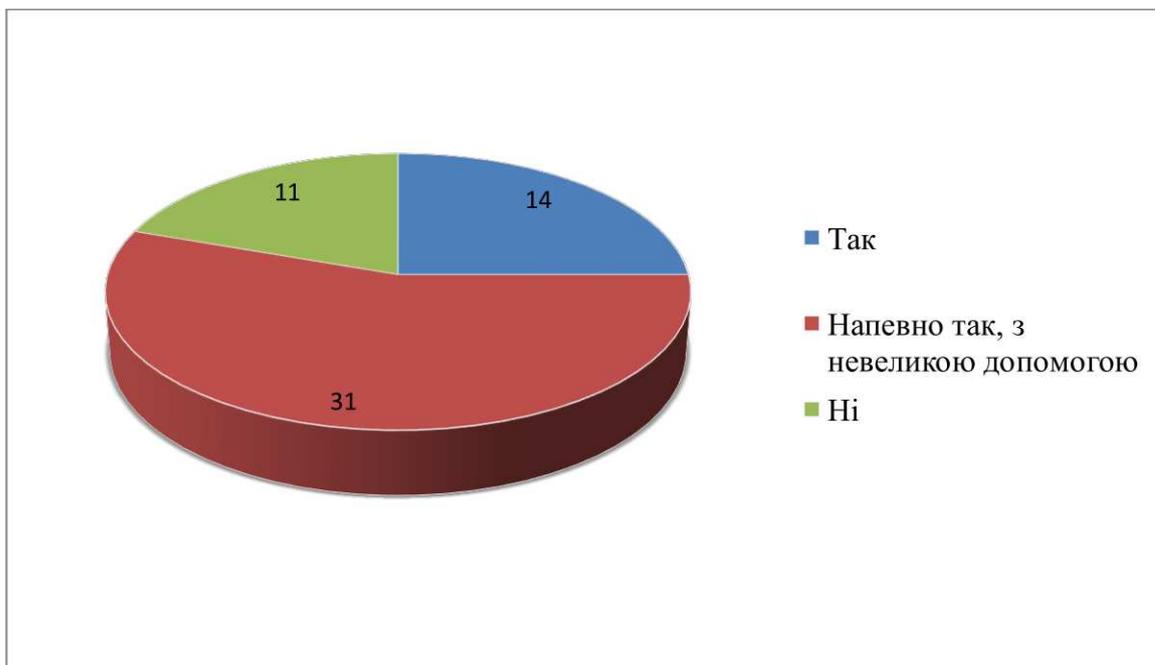
12. Дуже добре, що більша кількість опитаних вважає, що майбутні вихователі мають вміння співати пісні середньої складності. Оскільки, це є дуже важливим для розвитку дитини.

Діаграма № 11. Чи зможуть заспівати чітко і виразно пісню середньої складності без інструментального супроводу для старшої групи ЗДО (N=56).

Джерело: власне редагування

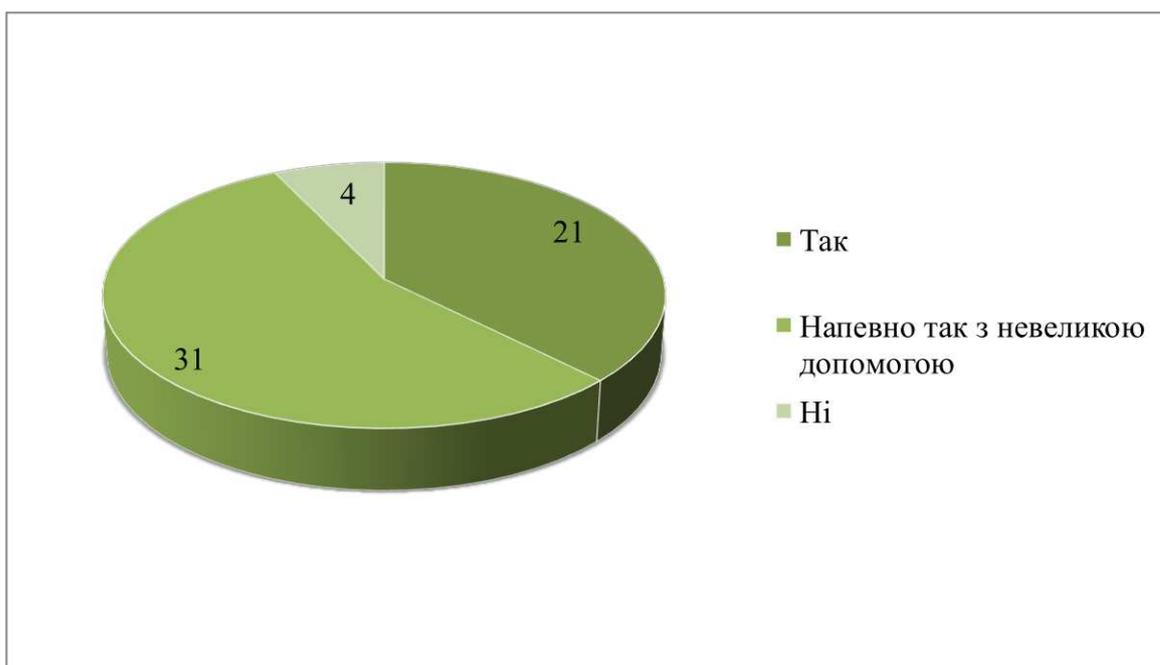
18. На запитання, чи зможуть студенти записати мелодію та ритм пісні середньої складності для старшої групи ЗДО? Наприклад пісні: "У лісі лісі темному", "Два веселі гусі", "Вийди-вийди сонечко", більшість відповіли: напевно так з невеликою допомогою - 31, а найменше, що не можуть - 11. Хоча це і не є найголовнішою діяльністю для вихователя, але це дуже добре, що студенти знають записувати мелодію навіть, з невеликою допомогою.

Діаграма № 12. Чи зможуть записати мелодію та ритм пісні середньої складності для старшої групи ЗДО? (N=56).

Джерело: власне редагування

19. На запитання, чи зможуть майбутні вихователі вивчити просту дитячу пісню по нотах? Наприклад таких пісень "У лісі лісі темному", "Два веселі гусі", "Вийди-вийди сонечко". Більшість відповіло напевно так з невеликою допомогою - 31, а найменше відповіли, що не зможуть - 4. Дуже радує, що студенти обізнані у даному виді діяльності, оскільки ця діяльність належить до обов'язку музичного керівника.

Діаграма № 13. Чи зможуть вивчити просту дитячу пісню по нотах? (N=56).

Джерело: власне редагування

20. Яку приблизну кількість дитячих пісень знають студенти? З опитаних найбільше відповіло, що знають 10-20 пісень, їх 23. А найменше з цих опитаних відповіло, що знають 30 і більше пісень, їх 5. Ми дійшли такої думки, що майбутні вихователі знають малу кількість дитячих пісень і це є поганим показником, оскільки спираючись на попередні відповіді ми бачимо, що студенти були добре обізнані з музичною діяльністю.

Таблиця №4

0 - 10 пісень	10 - 20 пісень	20 - 30 пісень	30 і більше пісень
14	23	14	5

Джерело: власне редагування

22. Наскільки майбутні вихователі згодні із твердженням по своїй компетентності в музичній діяльності ЗДО. Відповіді були такими:

Таблиця №5

	Так	Скоріше так	Можливо	Скоріше ні	Ні
Я легко вивчаю музичний репертуар ЗДО	15	13	21	4	3
Я маю достатній рівень знань по теорії музики для музичного виховання у ЗДО	7	21	23	5	0
Я з легкістю проводжу різні види музичної діяльності під час заняття	13	14	17	7	5
Я отримала хорошу музичну професійну підготовку під час навчання у вищому навчальному закладі	14	14	22	3	3
Я достатньо компетентна для проведення музичної	7	16	20	11	2

діяльності ЗДО					
Якщо я починаю роботу яка стосується музичного виховання дітей то буду звертатися за допомогою до кваліфікованого музичного педагога	20	22	11	3	0
Чи дала вам музична дисципліна у вищому навчальному закладі таку підготовку, яку можете вільно використовувати в майбутньому	14	18	18	2	4
Чи хотіли б ви мати більший досвід у музичній діяльності	27	15	10	2	2

Джерело: власне редагування

По цьому аналізу можемо побачити, що студенти не впевнені в тому, що вони достатньо компетентні в музиці, на більшість питань відповідали «можливо»; на питання чи буде просити по допомогу у кваліфікованого музичного педагога, більшість відповіли «скоріше так» та чи хотіли б мати більший досвід у музичній діяльності відповіли «так».

В цій частині аналізу будемо досліджувати, який рівень знань студентів по теорії музики:

24. Питання було направлене на те, щоб дізнатися чи вміють студенти правильно назвати ноти, які були зображені на малюнку.

Таблиця №6

	Перша нота	Друга нота	Третя нота	Четверта нота	П'ята нота
Правильно відповіли	44	42	38	41	49
Неправильно	12	14	18	15	7

Джерело: власне редагування

Студенти дуже добре впоралися із завданням, так як більшість відповідей були правильні. Хоча в даному завданні одна п'ята нота була зайвою і на неї ми отримали – 7 відповідей.

26. Наступне питання полягало в тому, щоб визначити, який звук зображений на малюнку (додаток №1). Більшість студентів відповіло правильно 30, всі інші відповіли не правильно 26. Але це все одно мала кількість, оскільки це запитання було досить простим і студенти навпаки мали, б назвати більше правильних відповідей.

27. Питання полягало в тому, щоб дізнатися значення цифри після скрипічного ключа, який зображений на малюнку (додаток №1). В цьому питанні більшість студентів відповіло не правильно їх 37, і лише 19 правильно. Нам дуже прикро, що така мала кількість правильних відповідей, оскільки, ці визначення відносилися до елементарних, яких вчать у школі.

28. Питання було направлене на те, щоб дати визначення, що таке гама. На це запитання відповіли 28 правильно та 28 неправильно. Тому для аналізу дуже цікаво, що кількість відповідей однакова, хоча було б краще, якби переважала більша кількість правильних відповідей.

29. Питання було направлене на те, щоб вибрати правильну послідовність - До, ре, мі, фа, соль, ля, сі, до. На це запитання всі 56 студентів відповіли правильно.

30. Питання полягало в тому, щоб із всіх перерахованих малюнків вибрати той, який у ре – мажорі. 38 опитаних відповіли правильно, а 18 – неправильно, тому ми дуже задоволені результатом відповідей, оскільки дане запитання було досить важким.

Наскільки студенти люблять музику і чи займаються нею у вільний час:

Таблиця №7

	Часто	Не часто	Рідко	Дуже рідко
Займаюся музикою	9	17	17	13
Вона приносить мені натхнення та задоволення	30	17	4	5
Слухаю музику	50	3	2	1

Відвідую концерти	6	15	22	13
Беру участь у музичній діяльності (театр, концерти, музичні вистави)	8	15	15	18
Використовую гаджети для слухання музики	38	12	4	2
Відвідую караоке	9	10	21	16

Джерело: власне редагування

До 33 питання, ми дійшли такого результату, що найчастіше студенти слухають музику, їх 50; не часто займаються музикою, яка приносить їм натхнення та задоволення - 17, рідко відвідують концерти - 22, дуже рідко беруть участь у музичній діяльності (театр, концерти, музичні твори) - 18. Відповіді у студентів різноманітні, але можемо стверджувати, що музична діяльність в їхньому житті відіграє важливу роль. Ми не розділили цю активність на високу традиційну музику і легку, бо з точки зору нашого дослідження не є важливим.

3.2 Висновки та результати досліджень

Першою гіпотезою в нашому дослідженні, ми припускали, що студенти не вважають себе достатньо компетентними у музичній діяльності. І так наша гіпотеза підтвердилася, оскільки студенти не впевнені в тому, що вони достатньо компетентні у музичній сфері, це ми можемо підтвердити таблицею під № 5, яка довела, що більшість студентів вважають себе не досить компетентними, також просили б допомоги у кваліфікованого музичного педагога та хотіли б мати більший досвід.

В другій гіпотезі, ми припускали, що студенти спеціальності дошкільної освіти достатньо ознайомлені з теорією музики. І наша гіпотеза знову підтвердилася, оскільки студенти добре розуміють теорію музики. В цьому нам допомогли зясувати декілька запитань, які були спеціально приготовлені для перевірки знань студентів по музиці. В 24 і 26 питанні студенти добре і правильно відповіли на них; в 27 питанні ніхто правильно не відповів; в 28 питанні однаково, тобто половина правильно відповіли, а інша половина неправильно; а в 29 та 30 питанні дуже добре відповіли.

Дослідження, яке ми проводили виявилось цікавим та пізнавальним. Але при його проведенні виникли певні труднощі. Оскільки, важко було знайти певну кількість студентів, які навчаються на «дошкільній освіті». А також, було важко з ними зв'язатись тому, що були такі, які взагалі відмовлялися приймати участь в опитуванні.

ВИСНОВКИ

Темою бакалаврської роботи є «Музична компетентність вихователя та його роль у педагогічній діяльності». Метою є дізнатися, що повинен знати компетентний вихователь у музичній діяльності та на, які складові поділяються.

Компетенція вихователя і музичного керівника взаємопов'язані між собою і спрямовані на проведення музичного заняття і розвитку дітей дошкільного віку. Якщо, педагоги не будуть розвивати свої навички, то це може негативно відобразити на їхню діяльність, а також на розвиток самих дітей. Розвиток педагогів необхідно постійно вдосконалювати основами музичного мистецтва, вивчати попередній педагогічний досвід, займатися самоосвітою, творчістю. Особливо важливо це для вихователів, оскільки, як свідчить практичний досвід мало обізнані в музичній діяльності. Тому музична професійна підготовка для студентів спеціальності «дошкільної освіти» дуже важливе.

У роботі було покладено на теоретичні основи поняття «компетентність», «компетентнісний підхід» та «педагогічна компетентність вихователя». Були розкриті поняття музичної компетентності майбутнього педагога, класифікації компетентнісного підходу та розглянуті різні функції педагогічної компетентності вихователя в дошкільному закладі.

За допомогою літературних джерел та аналізу дослідження, я багато чого дізналася та зрозуміла, наскільки важливо бути компетентним вихователем, знати правильно використовувати свої знання, уміння та навички, а ще зрозуміла, що потрібно більше розвиватися у напрямку музики. Я багато дізналася про значення компетентності, класифікації та складові компетентності майбутнього педагога, а також її функції. Допомогла мені в цьому та література, а саме: Романюк, Желан, Газіна, Савченко.

Для підтвердження гіпотез був використаний аналіз наукових джерел та відповіді анкет студентів, які навчаються на «дошкільній освіті» .

Результати дослідження показали, що більшість студентів не вважають себе достатньо компетентними у музичній діяльності, і тому можна сказати, що наші припущення підтвердились. Оскільки вони не впевнені у своїй компетентності в музиці.

Припущення стосовно того, чи достатньо ознайомлені студенти спеціальності дошкільної освіти з теорією музики, підтвердилося, оскільки більшість студентів добре відповіли на наші запитання, тому це доводить, що вони розуміють теорію музики на хорошому рівні.

REZÜMÉ

A szakdolgozat témája: "Az óvodapedagógus zenei kompetenciái és azok szerepe az óvoda tevékenységében". A munka célja, hogy feltérképezze, hogy mit kell tudnia egy kompetens oktatónak a zenei tevékenységekről, valamint hogy ezek milyen összetevőkre van felosztva.

A pedagógus és a zenetanár kompetenciái összefüggésbe vannak egymással, céljuk a zeneórák vezetése és az óvodáskorú gyermekek fejlesztése. Amennyiben a pedagógusok nem fejlesztik képességeiket, az negatívan hatással lesz a tevékenységükre, illetve a gyerekek fejlődésére is. A pedagógusok fejlődését folyamatosan javítani kell a zeneművészet alapjaiban, a korábbi pedagógiai tapasztalatok tanulmányozásához, az önképzéshez, a kreativitáshoz. Különösen fontos ez a pedagógusok számára, mert - amint azt a gyakorlati tapasztalatok is mutatják - keveset tudunk a zenéről. Ezért nagyon fontos az óvodapedagógia szakos hallgatók zenei képzése.

A munka elméleti részében a „kompetencia fogalmát”, a "kompetencia-megközelítés" és a "pedagógus pedagógiai kompetenciája" fogalmát. Megnyíltak a leendő tanár zenei kompetenciájának fogalmai, a kompetencia-szemlélet osztályozása és a pedagógus pedagógiai kompetenciájának különféle funkciói az óvodai intézményekben.

Irodalmi források és kutatási elemzések segítségével sokat tanultam és megértettem, hogy mennyire fontos kompetens oktatónak lenni, tudni, hogyan kell megfelelően használni tudásukat, készségeiket és képességeiket, valamint rájöttem, hogy tovább kell fejlődünk a a zeneművészeti irányba felé. Sokat tanultam a kompetencia fontosságáról, osztályozásáról és a leendő tanár kompetenciájának összetevőiről, valamint funkcióiról. Ebben segített nekem az irodalom is, nevezetesen: Romanyuk, Zhelan, Gazina, Savchenko.

A hipotézisek megerősítéséhez a tudományos források elemzését és az óvodapedagógián tanuló hallgatók kérdőívére adott válaszokat használták.

A kutatás eredményei azt mutatták, hogy a hallgatók többsége nem tartja magát elég kompetensnek a zenében, ezért kijelenthetjük, hogy feltételezéseink beigazolódtak. Mert nem biztosak a zenei kompetenciában.

Beigazolódtott az a feltételezés, hogy az óvodapedagógia szakos hallgatók kellően ismerik a zeneelméletet, mivel a legtöbb diák jól megválaszolta kérdéseinket, így ez azt bizonyítja, hogy a zeneelméletet elég jól ismerik.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Вічавська О. С. (2018): *Теоретичні основи музичного виховання дітей дошкільного віку* – Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського/ https://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5719/ZB_18.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=40

Барило С. Б. (2016): *Конспекти лекцій з методики музичного виховання дошкільників* – Івано-Франківськ/ <http://194.44.152.155/elib/local/389.pdf>.

Барило С. (2014): *Слухання і сприйняття музики як засіб залучення дітей дошкільного віку до музичного мистецтва*.

Белікова О. А. (2017): *Професійна компетентність вихователя у музичному вихованні дошкільників* – Наукові записки – Серія: Педагогічні науки, випуск 155 – Кривий Ріг.

Газіна І. О. (2011): *Музична компетентність вихователя та її роль в умовах діяльності дошкільного навчального закладу* – Розділ 5. Методика початкового навчання і дошкільного виховання – Збірник наукових праць. Випуск 7.

Герецька Л. В. (2015): *Навчання дітей гри на музичних інструментах*. - Пашковська О.В. методист РМК відділу освіти, молоді та спорту, Хмельницького району - http://yablunka.at.ua/Photo/vord/navchannya_ditey_na_muzichnikh_instrumentakh-kopij.pdf

Желан А. В. (2015): *Формування музичної компетентності майбутніх вихователів ДНЗ під час навчання у ВНЗ* – наукові записки НДУ ім. М. Гоголя, Психолого-педагогічні науки - №4.

Желан А. В. (2016): *Етапи розвитку музичної компетентності майбутніх вихователів ДНЗ* – Збірник наукових праць – Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського – Миколаїв.

Каспрук І. М. (2015): *Музична компетентність як обов'язків елемент фаховості майбутнього педагога – вихователя* - Педагогічний коледж Львівського національного університету імені Івана Франка – Львів.

Ковалевська Н. В., Пасічніченко А. В. (2020): *Навчальна дисципліна «Технології формування ігрової компетентності» у системі професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку* - Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія, випуск 63/ <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16190/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D.%20%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%B0%20.pdf>

Кравченко О. М., Цуранова О. О. (2020): *Роль музично-ритмічної діяльності у розвитку фізичних та музичних здібностей дітей дошкільного віку на музичних заняттях у ЗДО* – «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР – Варшава, Польща.

Кривошея Н. (2019): *Принципи формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти* - ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - м.Слов'янськ Донецької області, Україна.

Лісовська Т. А. (2018): *Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни теорія методика музичного виховання* – Міністерство освіти і науки України Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського - Миколаїв.

Матвієнко С. І. (2017): *Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку*: навч. посібник / НДУ ім. М. Гоголя – Ніжин

Матласевич О. В. (2016): *Компонентний склад та структура педагогічних здібностей*/
<https://eprints.oa.edu.ua/4983/1/Matlasevych.pdf>

Романюк І. А. (2007): *Музичне виховання у дошкільному навчальному закладі*: Збірник методичних матеріалів, Видавництво «Мандрівець» - Тернопіль.

Савченко Р. А. (2014): *Теорія і методика формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів та музичних керівників дошкільних навчальних закладів* - Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова – Київ.

Смолянка В. І. (2021): *Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»* - Затверджено вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №3 від 18. 03. 2021р – Ужгород – *електронні ресурси*/
<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33629>

Холковської І. Л. (2017): *Зміст загально педагогічної компетентності вчителя* – Херсон.

Ціпан Т. С. (2016): *Професійна компетентність сучасного вчителя* - Стаття надійшла до редакції 11. 05. 2016.

Теряєвої Лариса ("Музичний керівник" №3 за 2011) : *Дитячий оркестр у дошкільному закладі* - Спеціалізований журнал за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України - с.4-8; с.54-56.

Томашівська М. М. (2018): *Деякі аспекти реалізації компетентнісного підходу в системі професійної підготовки майбутніх учителів музики* – Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи, Випуск 62 - Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.

Черничко С. С. (2020): *Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»* - Затверджено рішенням Вченої ради ЗУІ, протокол №5 від 27.08.2020р. – Берегове – *електронні ресурси*/

https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2021/05/op_bsc_doshkilna_osvita_2020.pdf

Швець Т. А. (2011): *Професійна майстерність майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів як психолого-педагогічна проблема* – відвідувала останній раз цей сайт 10 травня 2021р. о 10:13.

Щербан Т. Д. (2020): *Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»* - Затверджено вченою радою Мукачівського державного університету – Протокол №11 від 28 травня 2020р. – Мукачево – електронні ресурси -

<https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9E%D0%9F%D0%9F-%D0%94%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0-2020-1-1.pdf>

Офіційний веб-сайт - Ужгородського національного університету – електронні ресурси/

https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-about_us

Офіційний веб-сайт - Мукачівського державного університету – електронні ресурси/

<https://msu.edu.ua/pro-mukachivskij-derzhavnij-universitet/>

Офіційний веб-сайт – Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II – електронні ресурси/

<https://kmf.uz.ua/uk/informacija/>

СПИСОК ЗОБРАЖЕНЬ

Малюнок №1. Структура музично-педагогічної компетентності педагогів ДНЗ (Савченко Р.А., 2014).....	11
--	----

СПИСОК ДІАГРАМ

Діаграма №1. Віковий розподіл студентів	32
Діаграма №2. Форма здобування вищої освіти студентів	32
Діаграма №3. Вступ на перший курс	33
Діаграма №4. В якому населеному пункті проживає студент	33
Діаграма №5. В якому населеному пункті закінчили початкову освіту	34
Діаграма № 6. Наскільки любили предмет музики під час початкового навчання	34
Діаграма № 7. Як часто в початковій школі проводилися уроки співу та музики	35
Діаграма № 8. В якому населеному пункті закінчили середню освіту	36
Діаграма № 9. Наскільки любили предмет музики під час навчання в середній школі	37
Діаграма № 10. Як часто в середній школі проводилися уроки співу та музики	37
Діаграма № 11. Чи зможуть заспівати чітко і виразно пісню середньої складності без інструментального супроводу для старшої групи ЗДО	39
Діаграма № 12. Чи зможуть записати мелодію та ритм пісні середньої складності для старшої групи ЗДО?	40
Діаграма № 13. Чи зможуть вивчити просту дитячу пісню по нотах?	40

СПИСОК ТАБЛИЦЬ

Таблиця №1. Віковий склад студентів.....	31
Таблиця №2. Наскільки часто студенти займалися музикою в початковій школі	35
Таблиця №3. Наскільки часто студенти займалися музикою в середній школі	38
Таблиця №4. Яку приблизну кількість дитячих пісень знають студенти?.....	41
Таблиця №5. Наскільки майбутні вихователі згодні із твердженням по своїй компетентності в музичній діяльності ЗДО	41
Таблиця №6. Чи вміють студенти правильно назвати ноти	42
Таблиця №7. Наскільки студенти люблять музику і чи займаються нею у вільний час	43

ДОДАТКИ

Додаток №1

Анкета

«Музична компетентність вихователя та його роль у педагогічній діяльності»

Шановні Заповнювачі анкет!

Мене звати Марто Вікторія Карлівна, я навчаюся в Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II, студентка четвертого курсу, спеціальність дошкільна освіта.

Прошу вашої допомоги у написанні моєї дипломної роботи. У центрі дослідження я б хотіла дізнатися та знайти відповіді на запитання про музичну компетентність вихователя.

Заповнення анкет є повністю АНОНІМНИМ та ДОБРОВІЛЬНИМ. Всі отримані дані використовуються для наукових цілей.

Будь ласка, уважно прочитайте питання!

Заповнення анкети займає приблизно 10-15 хвилин!

ДЯКУЮ за вашу допомогу!

1. Ваша стать:
  - Жіноча
  - Чоловіча
2. Ваш рік народження: _____
3. У якій формі здобуваєте вищу освіту?
  - Денна форма
  - Заочна форма
4. Коли вступили на перший курс? _____
5. Позначте найвищий рівень освіти вашого батька:
  - Неповна середня освіта
  - Повна середня освіта
  - Передфахова вища освіта/ молодший спеціаліст
  - Неповна вища освіта (бакалавр)
  - Повна вища освіта (магістр/спеціаліст)
  - Науковий ступінь
6. Позначте найвищий рівень освіти вашої матері:
  - Неповна середня освіта
  - Повна середня освіта
  - Передфахова вища освіта/ молодший спеціаліст
  - Неповна вища освіта (бакалавр)

- Повна вища освіта (магістр/спеціаліст)
- Науковий ступінь

7. Скільки у вас братів або сестер?

- Не маю
  - Так, маю
  - Друге _____
-

8. В якому населеному пункті Ви проживаєте?

- Село
- Селище
- Селища міського типу
- Місто

Розділ 2. Попередній досвід у навчанні музики в школі

9. В якому населеному пункті Ви закінчили початкову освіту?

- Село
- Селище
- Селища міського типу
- Місто

10. Позначте наскільки ви любили предмет музики під час початкового навчання:

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

11. Згадайте, як часто в початковій школі проводились уроки співу та музики?

- Рідко
- Раз на тиждень
- Двічі на тиждень
- Більше двох разів на тиждень
- Я не пам'ятаю

12. Позначте цифрою, як часто Ви займалися з переліченими видами діяльності на уроках музики в початковій школі (1-дуже часто, 4 -дуже рідко)/ Szám szerint tüntesse fel, hogy milyen gyakran vett részt a felsorolt tevékenységekben az általános iskolai zeneórákon (1-nagyon gyakran, 4-nagyon ritkán) *

	Дуже часто/ Nagy...	Часто/ Gyakran	Рідко/ Ritkán	Дуже рідко/ Nagy...
Співи/ Éneklés	☐	☐	☐	☐
Музично-ритмічні ...	☐	☐	☐	☐
Гра на дитячих му...	☐	☐	☐	☐
Слухання музики/...	☐	☐	☐	☐
Музична грамота/...	☐	☐	☐	☐
Вивчення елемен...	☐	☐	☐	☐
Інша музична діял...	☐	☐	☐	☐

13. В якому населеному пункті Ви закінчили середню освіту?

- Село
- Селище
- Селища міського типу
- Місто

14. Позначте наскільки ви любили предмет музики під час навчання в середній школі:

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

15. Згадайте, як часто в середній школі проводилися уроки співу та музики ?

- Рідко
- Раз на тиждень
- Двічі на тиждень
- Більше двох разів на тиждень
- Я не пам'ятаю

16. Позначте цифрою, як часто Ви займалися з переліченими видами діяльності на уроках музики в середній школі (1-дуже часто, 4 -дуже рідко)/ Szám szerint tüntesse fel, hogy milyen gyakran vett részt a felsorolt tevékenységekben a középiskolai zeneórákon (1 - nagyon gyakran, 4 - nagyon ritkán) *

	Дуже часто/ Nagy...	Часто/ Gyakran	Рідко/ Ritkán	Дуже рідко/ Nagy...
Співи/ Éneklés	☐	☐	☐	☐
Музично-ритмічні ...	☐	☐	☐	☐
Гра на дитячих му...	☐	☐	☐	☐
Слухання музики/...	☐	☐	☐	☐
Музична грамота/...	☐	☐	☐	☐
Вивчення елемен...	☐	☐	☐	☐
Інша музична діял...	☐	☐	☐	☐

17. Чи зможете заспівати чітко і виразно пісню середньої складності без інструментального супроводу для старшої групи ЗДО?

- Так
- Напевно так, з невеликою допомогою
- Ні

18. Чи зможете записати мелодію та ритм пісні середньої складності для старшої групи ЗДО? ("У лісі лісі темному", "Два веселі гусі", "Вийди-вийди сонечко")

- Так
- Напевно так, з невеликою допомогою
- Ні

19. Чи можете вивчити просту дитячу пісню по нотах? ("У лісі лісі темному", "Два веселі гусі", "Вийди-вийди сонечко")

- Так
- Напевно так, з невеликою допомогою
- Ні

20. Назвіть приблизну кількість дитячих пісень, які Ви знаєте ?

- до 10
- з 10 до 20
- від 20 до 30
- більше 30

21. Крім шкільних занять з музики, Ви відвідували додаткові уроки музики (музична школа, мистецька школа, музичні гуртки або індивідуальні заняття)?

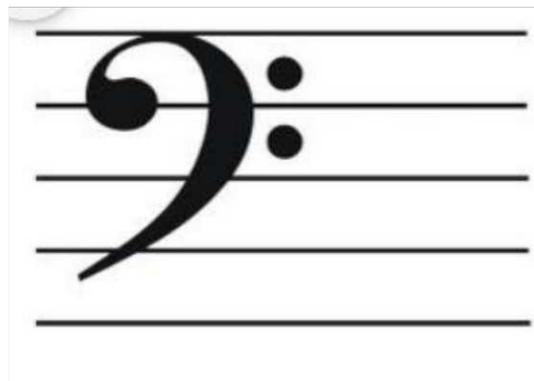
- Так, протягом/ менше 1 року
- Так, 1-2 роки
- 2 роки
- 6 років
- 8 років
- Більше ніж 8 років
- Ні, не відвідувала
- Відвіую дотепер

22. Наскільки Ви згодні із твердженням/ Amennyire egyetért az állítással *

	Так/ Igen	Скоріше так/ I...	Можливо/ Talán	Скоріше ні/ Va...	Ні/ Nem
Я легко вивча...	☐				
Я маю достатн...	☐				
Я з легкістю п...	☐				
Я отримала хо...	☐				
Я достатньо к...	☐				
Якщо я почина...	☐				
Чи дала вам м...	☐				
Чи хотіли б ви ...	☐				

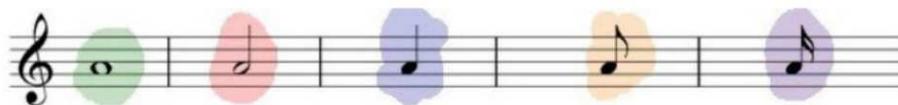
Розділ 3. Рівень знань з теорії музики

23. Як називається ключ який зображений на малюнку?

- ключ фа
- ключ соль
- мецо-сопрановий ключ
- альтовий ключ

24. Як називаються ноти які зображені на малюнку?/ Hogyan hívják a képen szereplő jegyzeteket? *

Перша нота/ A... Друга нота/ m... Третя нота/ ha... Четверта нота... П'ята нота/ ötö...

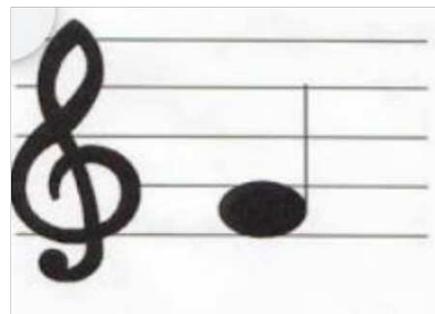
Половинна / Fél	☐				
Восьма / Nyolc...	☐				
Ціла / egész	☐				
Четвертна/ Ne...	☐				

25. Виберіть правильне твердження

- $1/5$ нота = 2
- $1/8$ нота = 4
- $1/4$ нота = 2
- Ціла нота = 4

26. Який звук зображений на малюнку?

- До
- Мі
- Соль
- Фа

27. Що означають цифри після скрипичного ключа який зображений на малюнку?

- Лад - це система відносин стійких і нестійких звуків і співзвуч, яка працює на певний звуковий ефект.
- Тональність - це закріплення положення музичного ладу за певними по висоті звучання музичними тонами, прив'язка до конкретної ділянки музичного звукоряду.
- Темп – це швидкість руху в музичному творі.
- Різмір — дріб, що позначає ритмічну впорядкованість та величину такту в музиці.

28. Гама - це...

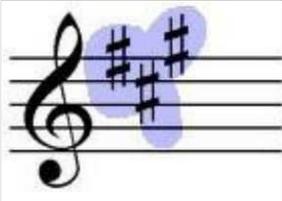
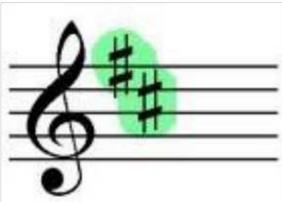
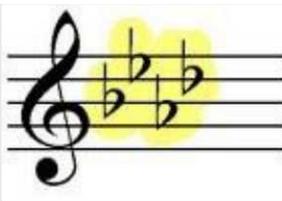
- це 1 ступінь
- це звукоряд від тоніки до тоніки
- відстань між двома звуками
- організація звуків навколо тоніки

29. Яка правильна послідовність?

- ре, мі, фа, соль, ля, сі, до
- фа, соль, ля, сі, ре, мі, до
- до, ре, мі, фа, соль, ля, сі, до
- до, сі, ля, соль, фа, мі, ре, до

30. Із перелічених малюнків оберіть ту, яка у ре - мажорі:

-
-
-
-

31. Визначте тональність мелодії, яка зображена на малюнку:

- До мажор
- Ре мажор
- Соль мажор
- Фа мажор

32. Вкажіть такти, де використано тільки нестійкі ступені:

- 1
- 1,3
- 2,4
- 3

Розділ 4. Музична діяльність у вашому житті

33. Наскільки Ви згодні із твердженням/ Amennyire egyetért az állítással *

	Часто/ Gyakran	Не часто/ Nem gy...	Рідко/ Ritkán	Дуже рідко/ Nagy...
Займаюся музико...	☐	☐	☐	☐
Вона приносить м...	☐	☐	☐	☐
Слухаю музику/ Z...	☐	☐	☐	☐
Відвідую концерт...	☐	☐	☐	☐
Беру участь у муз...	☐	☐	☐	☐
Використовую гад...	☐	☐	☐	☐
Відвідую караоке/...	☐	☐	☐	☐

Завідувачу кафедри

Біда Олена Анатоліївна

здобувача вищої освіти

Марто Вікторія Карлівна, дошкільна

освіта, IV

(ПІБ студента, спеціальність, курс)

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II» від «30» серпня 2019 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти повідомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Інституту. Також надаю ЗУІ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Інституту надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

28.05.2021

Дата

Підпис

Bida Olena

tanszékvezetőnek

Márta Viktória, óvodapedagógia, IV

(hallgató teljes neve, szak, évfolyam)

NYILATKOZAT

A II. Rákoczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2019. augusztus 30-án kelt tudományetikai szabályzatának pontjaival, amelyekszerint plágium felfedezése esetén diplomamunka nincs védéshez engedve, megismerkedtem.

Tájékoztatást kaptam a plágiumszűrő rendszer használatáról, hozzájárulok a munkámellenőrzéséhez és tárolásához az intézményi adatbázisban. Felhatalmazom az intézményt, hogy a munkám ellenőrzés után felhasználhassák a plágiumszűrő program működésénél a további munkák ellenőrzésének folyamatában.

A munkát ellenőrzés céljából elektronikusan és nyomtatott formában is benyújtottam az intézménynek. Munkám elektronikus változata azonos a nyomtatott példánnyal.

2021.05.28

Dátum

Aláírás

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007957908

Дата перевірки:
21.05.2021 09:26:51 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
21.05.2021 09:35:00 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Марто Вікторія

Кількість сторінок: 45 Кількість слів: 10904 Кількість символів: 79693 Розмір файлу: 1.19 MB ID файлу: 1008050825

9.86% Схожість

Найбільша схожість: 1.38% з Інтернет-джерелом (http://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc/Aspirant/STUDENT/Tom_6--1-.pdf)

9.86% Джерела з Інтернету

690

Сторінка 47

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

2